Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 1, no. 204

(Jun. 30, 1946)

బెజవాడ, 1946

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 1, no. 204

(Jun. 30, 1946)

Bejavāḍa, 1946

Record no. 683

Regd. No. 4486   16 పేజీలు 3 అణాలు

ప్రజాశక్తి

కమ్యూనిస్టు దిన పత్రిక

సంపుటి 1]   బెజవాడ 30-6-46 ఆదివారం   [సంచిక 204

ఈ సంచికలో

- వైస్రాయి కపటనాటకం —అధికారి
- విద్యావిధానంలో మార్పులు
- బెంగాలులో మళ్లీ కరువు
- సోవియట్ స్త్రీ ఔన్నత్యం
- ఫిలిప్పైన్సు అధ్యక్షుని బండారం
- జాను వైరాగ్యం (కథ)
- నోట్లో వేళ్లు (విజ్ఞానం – వికాసం)

రాజ్యాంగ నిర్మాణసభ ఎన్నికలు వాయిదాపడవు

జిన్నాకు వైస్రాయి సమాధానం

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 28

బ్రిటిష్ రాయబారవర్గ సభ్యులు ఈరోజు జిన్నాను సర్దార్ పటేలును చూచారు. మహాత్మాగాంధీని గురువారం రాత్రి చూచారు. అందరికీ సెలవు పుచ్చుకున్నారు.

జిన్నా ఈరోజు వైస్రాయికి ఒకజాబు వ్రాశారు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వంగూర్చి బ్రిటిష్ మంత్రులు వైస్రాయి కలిసి చేసిన ప్రకటనలో చెప్పినట్లుగా వెంటనే కాంగ్రెస్ వచ్చినా రాకున్నా తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని నిర్మించి తీరాలని జిన్నా ఆ జాబులో సూచించినట్లు తెలుస్తున్నది.

అంతేకాక, తాత్కాలిక ప్రభుత్వంగూర్చిన ప్రణాళికా, రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభగూర్చిన ప్రణాళికా రెండూ ఒకేస్కీముకు చెందినవి. కాబట్టి తాత్కాలిక ప్రభుత్వ నిర్మాణం వదిలి పెట్టి, రాజ్యాంగ నిర్మాణసభకు ఎన్నికలు మాత్రం జరపడం సరికాదని కూడ జిన్నా అందులో తెలియజేశారు. రాజ్యాంగసభ ఎన్నికలను వాయిదావేయవలసిందని కూడ జిన్నా కోరాడట.

ఇన్నటి జిన్నా ప్రకటనపై వైస్రాయి జిన్నాకిలా ఒకజాబు వ్రాశారు.

వైస్రాయిభవనం
జూన్ 28

డియర్ మిస్టర్ జిన్నా,

ఇన్నటి మీ ప్రకటనలోని కొన్ని అంశాలకు సమాధానమివ్వకపోవడం పొరపాటని నేనూ, బ్రిటిష్‌మంత్రులూ భావించాము.

మీ వర్కింగుకమిటీ తాత్కాలిక ప్రతిపాదనలను అంగీకరించేముందు మీతో మేము సంప్రతించాము, కాంగ్రెసు రాజ్యాంగసభలో పాల్గొంటానన్నదని, తాత్కాలికప్రభుత్వంలో చేరనని చెప్పినదని మీకు తెలిపాము. ఇందువల్ల చేరడానికి ఇష్టమున్నవారితోనే తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పరచడానికి వైస్రాయి ప్రారంభిస్తాడని మా జూన్ 16 ప్రకటనలో ఉన్న మాత్రాన్ని గూర్చి కూడ మాట్లాడాము.

కాంగ్రెసూ, లీగూ రెండూ మే 16 బ్రిటిష్ ప్రకటనను అంగీకరించాయి గనక, కాంగ్రెస్ లీగుల రెంటితో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఎంతత్వరలో వీలయితే అంత త్వరలో ఏర్పరచడం మా ఉద్దేశమని కూడ మీకు తెలిపాము. ఇప్పటికే జరిగిన దీర్ఘకాల సంప్రతింపులమూలంగా, మన కందరికీ వేరే చూసుకోవలసిన పనులున్నందువల్లను, తిరిగి సంప్రతింపులకు కొంత వ్యవధి కావాలని భావించాము. మా ప్రకటనలోని 8 పేరాకు (ఎవరు రాకున్నా తాత్కాలిక ప్రభుత్వం నిర్మిస్తామన్న పేరా అది సం.) మీరేమి వ్యాఖ్యానం చేసినా మేము అనుసరించమన్న కార్యక్రమం గూర్చి మీ వర్కింగు కమిటీ సందేహపడక్కర్లేదు.

ఆరోజు సాయంత్రంచెప్పిన సంగతులను వ్రాతలో మీకు పంపాము.

మీ ప్రకటనలో నా వాగ్దానాలను ఉదహరించారు. అవి అన్నీను స్థాపించదలచుకున్న తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి మాత్రమే చెందినవి. రెండు పార్టీలు ఒప్పుకొని ఉంటే ఆ ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఉండేది.

అపార్థాలకు కారణం ఏర్పడ కూడదని ఈ జాబును ప్రకటిస్తున్నాము. ఆ జాబులోని సారాంశం పత్రికలలో అప్పుడే ప్రకటితమైనది.

ఇట్లు
"వేవెల్"

ఈరోజు జిన్నా వ్రాసినజాబుకు వైస్రాయి ఈ క్రింది సమాధానం జిన్నాకు పంపారు.

"మీరు జూన్ 28 రాసిన జాబును బ్రిటిష్ మంత్రులకు చూపాము.

మేము మాట తప్పామన్న మీ సూచనను అంగీకరించలేము.

రాజ్యాంగ నిర్మాణసభ ఎన్నికలకు అప్పుడే ఏర్పాట్లు జరిగాయి. గనక వాటిని వాయిదా వెయ్యలేము."

జూన్ 19 వ తేదీ వైస్రాయికి జిన్నా వ్రాసిన జాబులో మరికొన్ని అంశాలు

"1. లీగు నాయకుని సంప్రదించకుండా నే వైస్రాయి తన కార్యనిర్వాహక సభకు 5 గురిని లీగుసభ్యులను పేర్కొనడం విరసిస్తున్నాం.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి వైస్రాయి చేసిన సూచనలో ప్రధానపార్టీలయిన కాంగ్రెసు లీగులమధ్య సమాన ప్రాతినిధ్యం తీసివేశారు. సవర్ణ హిందువులకు సమానసంఖ్య ఇచ్చి జగజీవన రామును కాంగ్రెసుకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్య మివ్వడానికి తీసుకున్నారు

3. ఈ మార్పువల్ల తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో ముస్లిముల దామాషా తగ్గిపోయింది. కాంగ్రెసుతో పోల్చుకున్నా మా ప్రాతినిధ్యం తగ్గిపోయింది.

4. కాంగ్రెసు ఇకముందు పేచీపెట్టడానికి వీలులేకుండా ఇప్పుడే ఎవరెవరికి ఏమేం కాలిస్తారో తేల్చాలి."

రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభకు అంబేద్కర్ అభ్యర్థి

కలకత్తా, జూన్ 28

డాక్టర్ అంబేద్కర్ బెంగాలు అసెంబ్లీ నుండి, రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభకు అభ్యర్థిగా నామినేషన్ వేశారు.

రాజ్యాంగ సభలో పాల్గొనడం స్వతంత్రానికి ప్రజాతంత్రానికి నీళ్ళు వదలడమే

—జోషి ప్రకటన

బొంబాయి, జూన్ 28

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి పి. సి. జోషి బ్రిటిష్ ప్రతిపాదనలను కాంగ్రెస్ అంగీకరించడం భారత స్వతంత్రానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి, ఐక్యతకు నీళ్లువదలడమే నని ప్రకటించారు.

"బ్రిటిష్‌వారు తయారుచేసిన రాజ్యాంగ నిర్మాణసభను వర్కింగుకమిటీ అంగీకరించడంవల్ల, మన స్వతంత్రోద్యమాన్ని నేరాకగా పెద్ద ప్రమాదం ఎదుర్కొంటున్నది. స్పష్టంగా మోటుగా చెప్పవలసివస్తే మన స్వతంత్రోద్యమానికి ప్రధాన నాయకత్వం వహించే కాంగ్రెసు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల వలలో పడింది. కాంగ్రెసు అధర్మాల సాధనకు బ్రిటిష్ ప్రతిపాదనలు దారి తీస్తాయంటున్నారు. ఇదే నిజమయితే కాంగ్రెసు నాయకులు ఇన్నిరోజుల తర్వాత ఈకొత్తసంగతిని కనిపెట్టారన్నమాట. ఇప్పటి బ్రిటిషు ప్రతిపాదనలు 1942 క్రిప్సుప్రతిపాదనలకన్నా భిన్నం కావు

"భారతస్వతంత్ర ప్రకటన జరగకముందే ఏర్పడే రాజ్యాంగ నిర్మాణసభ, సర్వ స్వతంత్ర మనడం, భారత స్వతంత్రానికి కొత్త నిర్వచనం కనిపెట్టడమన్నమాట. అప్పుడేర్పడే సభలో కేవలం ఇండో, బ్రిటిషు సంధిపత్రం ముసాయిదా మాత్రమే తయారవుతుంది. అది కూడా బ్రిటిషుప్రభుత్వం అనుమతించాలి. ఆ సభ స్వతంత్రమెలా అవుతుంది మరి.

"భారతదేశ ఐక్యతనుకాపాడిందని బ్రిటిష్ ప్రతిపాదనలను పొగడరాదు. కేవలం మిలిటరీ ఐక్యతే మిగిలింది. అదికూడా బ్రిటిష్‌వారికి అవసరం గనక ఇక సామాన్య ప్రజలకు అవసరమైన రాజకీయ ఆర్థిక ఐక్యత పోయింది. భారతదేశం, శాశ్వతంగా మత కలహాలకు తగాదాలకు నిలయంగా విభజింపబడింది.

"నిరంకుశులైన భారత సంస్థానాధిపతులు మూడోవంతు దేశమాక్రమించుకొని, నాలుగోవంతు భారతీయులపై సవారి చేస్తుండగా బ్రిటిష్ ప్రతిపాదనల్లో ప్రజాస్వామ్య స్థాపనకు అవకాశముండదు. అల్లా అయితే నిరంకుశతకూ ప్రజాస్వామ్యానికీ, భేదమేముంటుంది?"

"వాకౌటుకు సావకాశ మిచ్చినప్పటికీ, నేను రాజ్యాంగనిర్మాణసభలోకి వెళ్తాను."

పార్వర్డ్లాకు, కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీల సమాధానంవిషయము ఇలా అన్నాడు.

"రెండుపార్టీలుకలిసి ఏర్పడేపార్టీకి సుభాష్ చంద్రబోసే నాయకుడుగా ఉండాలన్న పార్వర్డ్లాకుకోర్కె-విషయంలో సందికుదరదు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతితో నాయకత్వం నిర్ణయించబడాలన్నాడు.

జయప్రకాశ్ ప్రకటన

పాట్నా, జూన్ 28

జయప్రకాశ్‌నారాయణ్ విలేఖరులసభలో ఇలా చెప్పారు.

దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహం

గాంధీజీకూడ సిద్ధమౌతున్నారు

ఢిల్లీ, జూన్ 28

గాంధీజీ ఈవేళ ప్రార్థన సభలో మాట్లాడుతూ, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సత్యాగ్రహాన్ని ప్రశంసించారు. యూరపియన్ రౌడీల దుండగాలు రోజురోజుకు ఎక్కువౌతున్నప్పటికీ, సత్యాగ్రహులు శాంతియుతంగా ధైర్యంతో, పోరాటం సాగిస్తున్నందుకు శ్లాఘించారు. మానవజాతియొక్క ఆత్మగౌరవాన్ని నిలబెట్టే బాధ్యత భారతదేశంమీద పడిందన్నారు. అందువల్ల దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమాన్ని యావద్భారతదేశం బలపరచవలసి యుందని హెచ్చరించారు.

"దక్షిణాఫ్రికా సమస్యపై నేను 100 కి 100 పాళ్లు అహింసా విధానంతో సత్యాగ్రహం చేయవలసిన సమయం త్వరలోనే రావచ్చు. ఇతరభారతీయులు కూడా, అహింసా విధానంతో సత్యాగ్రహం చేయవలసి వస్తుంది."

అని గాంధీజీ అన్నారు. ఆ సమయం ఎప్పుడు వస్తుందో తనకు తప్పక తెలుస్తుందన్నారు. ఈలోగా, వైస్రాయి భారతీయ యూనియను వారివారి కర్తవ్యం నెరవేర్చాలని ప్రబోధించారు వారి సానుభూతి ఈ ఉద్యమానికి అవసరం అన్నారు.

Microfilmed from photocopy

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

జిన్నా ప్రకటన

తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని వాయిదా వేయడం తప్పు

1. కాంగ్రెసు జాతీయ సంస్థ కాదు ముస్లిము కాంగ్రెసు నామినేటు చేయరాదు.

2. సవర్ణ హిందువులకు, ముస్లిములకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండితీరాలి.

3. రాష్ట్రాలు గ్రూపులలోనుండి మొదటనే విడిపోవడానికి హక్కులేదు.

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 27

ముస్లింలీగు అధ్యక్షుడు జిన్నా, బ్రిటిష్‌రాయబారులు విన్న చేసిన ప్రకటనను విమర్శిస్తూ ఇలా ప్రకటించారు:

బ్రిటిష్‌వారి మే 16, మే 25 ప్రకటనలను ...

... ఆధారపడి, తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో చేరడానికి మేము నిశ్చయించాము.

జూన్ 26 కంతా తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడుతుందని జూన్ 16 ప్రకటనలో స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికి, తాత్కాలిక ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ...

వైస్రాయి వాగ్దానాలు

కాంగ్రెస్ ముస్లిం ప్రతినిధికాదు

లీగు తీర్మానం

మతరక్షణ

హిందూ - ముస్లిం సమాన ప్రాతినిధ్యం

ఢిల్లీలో బ్రిటిష్ మంత్రులూ వైస్రాయీ ఆడిన నాటకం

జి. అధికారి

తాత్కాలిక కేంద్రప్రభుత్వం విషయమై నాలుగు వారాలుగా ఢిల్లీలో జరిగిన సంప్రతింపులు విఫలమయ్యాయి. పార్టీలన్నివారంతటికి వెగటుపుట్టింది.

బ్రిటిష్ మంత్రులు వైస్రాయి కలిసి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో 14 గురు ... నాయకుల్ని నామినేటు చేశారు. దీన్ని కాంగ్రెసు నిరాకరించింది. ముస్లింలీగ్ అంగీకరించింది.

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద ప్రతినిధులు నలుగురూ ఢిల్లీలో ఆడిన కపటనాటకం బట్టబయలైంది.

బ్రిటిషు మంత్రులు, వైస్రాయికలిసి లీగ్ నాయకుల కొరకూ, కాంగ్రెసు నాయకుల ...

... సన్నాగం, ఈవిషయం ఢిల్లీ ప్రాంతంలో బాగా స్పష్టమయింది.

కపట నాటకం

బ్రిటిష్‌మంత్రులు ... లీగ్‌చేత రాజ్యాంగ నిర్మాణసభకు ... తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో 6 సీట్లు ముస్లింలీగ్‌కి, 6 కాంగ్రెసుకు, ఒకటి సిక్కులకు, ఒకటి క్రైస్తవులకు ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు. ఈ విధంగా కాంగ్రెసు – లీగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉంటుందన్నారు. ఈ ప్రాతిపదికపై ముస్లింలీగ్ రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభలో చేరడానికంగీకరిస్తే, ...

రాష్ట్రాలు గ్రూపులనుండి విడిపోవడం

(మిగతా 4 వ పేజీలో)

సమాన ప్రాతినిధ్యం పనికిరాదు

తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని గూర్చి కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానం

ఢిల్లీ, జూన్ 26

"బ్రిటిష్ రాయబారవర్గమూ, వైస్రాయి కలిసి మే 16వ తేదీన చేసిన ప్రకటనపై కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ మే 24న ఒక తీర్మానం చేసింది.

"బ్రిటిష ప్రభుత్వం తరఫున మే 16వ జూన్ 16న చేయబడిన ప్రకటనను వర్కింగ్ కమిటీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించింది. ...

కాంగ్రెసు ఆదర్శాలు

ప్రధాన లోపాలు

"జూన్ 16 న తాత్కాలిక ప్రభుత్వ నిర్మాణానికి ...

సమాన ప్రాతినిధ్యం పనికిరాదు

ప్రజాతంత్ర పరిపాలన అవసరం

ప్రభుత్వ సభ్యుల జాబితా

... అధికారంలో కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ తీర్మానాన్ని ఆమోదించవలసి ఉంటుంది. ... జూలై 6, 7 తేదీలలో అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమవుతుంది.

పోర్చుగీస్ ఇండియాలో ప్రజాపోరాటానికి చేయూత

బొంబాయి, జూన్ 28

... గోవా ప్రజల ఆందోళనను బలపరుస్తూ బొంబాయి ప్రముఖులు ప్రకటన చేస్తున్నారు.

... గోవా వెళ్ళి గోవాలో ప్రారంభించబడిన పోరాటాన్ని వీక్షించనున్నారు.

తాత్కాలిక ప్రతిపాదనల్లో లోపాలు

వైస్రాయికి అజాద్ లేఖ

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 28

తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో చేరకూడదన్న కాంగ్రెసు నిర్ణయాన్ని తెలుపుతూ వైస్రాయికి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మౌలానా అజాద్ వ్రాసిన లేఖలోని అంశాలివి.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వం

మా దృష్టిలో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ...

... పొసగదు. వ్యక్తిగతంగా ... కాదు. కాని ముందు చర్చించకుండా ... ఇలా పేరు చేర్చడం సరికాదు.

మీరిచ్చిన పేరులలో మరో మా సహచరుని పేరు ...

జిన్నా లేఖలోని అంశాలు

కాంగ్రెస్, లీగ్ నాయకులు

వైస్రాయికి సర్వాధికారాలు అప్పజెప్పారు

ప్రజలే కదిలి, నాయకుల్ని సరియైన మార్గంలో పెట్టాలి

(1వ పేజీ తరువాయి)

జిన్నా వేవెల్ లేఖలు

జూన్ 19 తేదీ జిన్నా వేవెలు కొక ఉత్తరం వ్రాశాడు. కాంగ్రెస్ లీగు సమాన ప్రాతినిధ్యం గూర్చి వైస్రాయి ఇచ్చిన వాగ్దానాలను తిరిగి చెప్పి, కొన్ని అంశాలపై వివరాలు తెలపమని కోరాడు. జిన్నా ప్రశ్నలలో గమనించదగిన రెండు ప్రశ్నలు ఇక్కడ ఇస్తున్నాము.

1. తాత్కాలిక ప్రభుత్వ వర్గం సంఖ్య 14 తో ఏమైనా మార్పు వస్తుందా?

2. కాంగ్రెసుకు తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో మెజారిటీ ఉన్నది గనక, ముస్లిము సభ్యులు అంగీకరిస్తే ఏ మత సమస్య పైనగాని ప్రభుత్వం నిర్ణయించగూడదని లీగుకు వాగ్దానం ఇస్తారా?

కాంగ్రెస్ కోటాలో కూడ జాతీయ ముస్లిములను తీసుకోగూడదని జిన్నా కోరాడు. అలా అయితే కాంగ్రెస్ మెజారిటీ జిన్నా లీగు వీటోకొవ్వొంపవుతుందని.

[illegible]

లీగ్ నాయకుల ప్రజా తంత్ర వ్యతిరేకత

[illegible]

కాంగ్రెసు వైఖరికూడా సమర్థనీయంకాదు

[illegible]

ప్రభుత్వ ప్రకటనపై వెల్లి నమ్మకం

[illegible]

తర్వాత కార్యక్రమం?

[illegible]

నూతన ప్రజా మంత్రివర్గాలు

విద్యావిధానంలో మార్పులు తీసుకురావాలి

అఖిల భారత విద్యార్థి ఫెడరేషన్ నాగపూరు సమావేశ తీర్మానాలు

జూలై 1 ఆకాశమంతా మబ్బులతో నిండి ఉంది. అయినా లెక్కచేయకుండా విద్యార్థుల ఊరేగింపు సాగుతూనే ఉంది. మహాసభ చివరిదినమది. 4 రోజులు నాగపూరులో సమావేశమై తీసుకున్న నిర్ణయాలను ప్రజా సామాన్యమునకు తెలియచెప్పుటకు ఏర్పరచిన సభ అది. విద్యార్థి మహాసభ ఊరేగింపు కానిక విద్యా విధానం నశించాలి. స్వతంత్ర్య భావాలను రేకెత్తించు విద్యా విధానం రావాలి — షేక్ అబ్దుల్లాను విడుదల చేయాలి; బ్రిటిష్ ప్రతిపాదనం వెనుక నున్న సామ్రాజ్యవాదుల మోసాన్ని చూడాలి "సంస్థాన ప్రజా ఉద్యమాలను బలపర్చాలి, తెల్ల వైనికులందరు వెంటనే వైదొలంగాలి" వినాదాలతో పట్టణ వీధులందు సాగుతుంది.

అధ్యక్షోపన్యాసం

బహిరంగసభ చిట్నిస్ పార్కులో జరిగింది. భగత్‌సింగ్ అనుచరుడు, లాహోరు కుట్రకేసు ఖైదీ కొద్దినెలల క్రితమే విడుదలై [illegible]

[illegible]

యస్. వి. నరసయ్య

స్వదేశ సంస్థానాలు నిర్మూలనమవాలి

[illegible]

స్వాతంత్ర్య విద్యావిధానం కావాలి

[illegible]

అన్ని రాష్ట్రాలనుంచి 460 మంది ప్రతినిధులు

[illegible]

"స్టూడెంటు" పత్రిక

[illegible]

సోవియటు విద్యాలయాలు

[illegible]

* విజ్ఞానం వికాసం

నోట్లో వేళ్ళు

కె. లక్ష్మీనారాయణ

కొందరు తల్లిదండ్రులకు పాపం అదో పెద్ద సమస్య అయిపోతుంది. చంటిపిల్లలు అస్తమానూ నోట్లో వేళ్లు పెట్టుకుని చప్పరిస్తూ వుంటారు. అవి మాన్పించడానికి ఆ తల్లిదండ్రులు నానా అవస్థలూ పడుతూ వుంటారు. పిల్లల వేళ్ళకి చేదుగా వుండే తైలాలు పూయడం, లేకపోతే గుడ్డలు చుట్టడం, ఇంకా మానకపోతే ఆ చేతిని కాలికో, పొట్టకో కట్టివేయడం—ఇలాంటి పనులెన్నో చేసి చాలా తంటాలుపడుతూ వుంటారు. వేళ్ళమీద వాతలు పెట్టే మూర్ఖులు కూడా లేకపోలేదు.

అయితే ఆ తల్లిదండ్రులకు ఎందుకింత తాపత్రయం? ఎందుకింత హింస పెడతారు పిల్లల్ని?

ఏమీలేదు. పిల్లలు అలాగ అస్తమానూ నోట్లో వేళ్ళుపెట్టుకుని చప్పరిస్తూ వుండడంవల్ల ఎత్తుపళ్ళు వస్తాయని వారి భయం. అంతే.

●

కాని అవన్నీ పాపాయికి ఎంత బాధాకరంగా వుంటాయో ఎప్పుడైనా ఆలోచించుతారా అని ప్రశ్నిస్తాను.

అలాంటి పనులన్నీ చేస్తే పాపాయి ఎంత చికాకు పడతాడు? ఎంత గిజ గిజలాడిపోతాడు? వాడిని ఏదో పెద్ద నిర్బంధంలో వుంచినట్లు ఎంత విసుగ్గా వుంటుంది వాడికి? అలా చేస్తూంటే ఎంత కోపం వస్తుంది పాపాయికి? వూరికే కోపంతో ఏడవడమే కాదు. నిజానికి వాడి హృదయాన్ని పెద్ద భయం ఆవరించుతుంది. వాడి గుండె పిరికిదై పోతుంది. ఎంతో హడిలి పోతాడు పోవాడు.

పాపాయికి ఎత్తు పళ్ళు వచ్చేస్తామోననే భయం తప్ప, వాళ్ళ అమ్మా, నాన్న వాడి మనస్సు ఎంత బాధపడుతుందో వూహించు.

ఇంతకీ ఇదెంతవరకు నిజమో వారెప్పుడైనా తెలుసుకున్నారా? లేదు. ఇప్పుడు నేను అది వట్టి అనవసరభయం అని అంటే, వారికి ఆశ్చర్యం కలగవచ్చు.

నోట్లో వేళ్లుపెట్టుకోడానికీ ఎత్తుపళ్ళు రావడానికీ ఏమీ సంబంధం లేదు. ఎత్తు పళ్ళు అందుకురావు. గొంతులోని ముక్కు రంధ్రాలలో అటంకం కలిగించేదేదో వుండటంవల్లనే ఎత్తుపళ్ళు వస్తాయి. ఇది ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధించి తెలుసుకున్న విషయం.

... అందుచేత నోట్లో వేళ్ళుపెట్టుకుని కూర్చుంటున్నారని మీ పసిపిల్లల్ని హింసలు పెట్టకండి. ఎత్తుపళ్ళు వస్తున్నాయని అనుమానం వుంటే, వెంటనే డాక్టరు (ముక్కు విషయంలో ప్రవీణుడు) దగ్గరకువెళ్లి, ముక్కును పరీక్ష చేసి బాగుచేయించండి.

●

పోతే ఒక ప్రశ్న మిగిలేపోయింది. అయితే మరి పిల్లలు నోట్లో వేళ్ళు ఎందుకు పెట్టుకుంటారు?

దీనికి పిల్లల మనస్తత్వం కొంత తెలుసుకోవడం అవసరం.

పిల్లలు తల్లి ఒడిలో పాలుతాగుతూ వున్నప్పుడు వాళ్ళ మనస్సు ఎలావుంటుంది? తమ కష్టాలన్నీ తీరిపోయాయనుకుంటారు. తా మెంతో సురక్షితంగా వున్నామనుకుంటారు. బాగా జ్ఞానం వచ్చేవరకు, ఏప్రమాదం వస్తుందనుకున్నా, పిల్లలుముందు తల్లిదగ్గరకు పరుగెత్తుకెళ్ళి ఆమెను కౌగలించుకొంటే తమ కేమీ భయం లేదనే భావిస్తారు. ఈ మనస్తత్వానికి కారణం ఏమిటి? పిల్లలకు మొదట కల్గే బాధ ఆకలి. తల్లి స్తన్యపానంతో గాని, పోతపాలతో పెరిగే వాళ్ళయితే పాలసీకను చప్పరించడంలో గాని అది తీరిపోతుంది.

నోట్లో వేళ్లు పెట్టుకోడానికి వెనుక వున్న మనస్తత్వం ఇదే. కొంత భయమో, నిస్పృహయితో వాళ్ళలో ఏ మూలో కొంచం ఉన్నప్పుడల్లా వాళ్ళకి తెలియకుండానే వేళ్ళు నోట్లోకిపోతాయి. నోట్లో వేళ్లుంటే వాళ్ళు కొంత రక్షిత వున్నట్లు భావిస్తారు.

అందుచేత నోట్లో వేళ్ళు పెట్టుకోడంవల్ల ఏమీ ప్రమాదం లేదు. కాని దానిని మాన్పించడానికి మనం చేసే పనులవల్ల ప్రమాదం వుంది. పిల్లల మనోవికాసానికి చాలా హానికలుగుతుంది.

కొంతమంది 7, 8 ఏళ్ళువచ్చేవరకూ కూడా వేళ్ళు నోట్లో పెట్టుకుంటూనే వుంటారు. అంటే అప్పటికి కూడా ఆ పిల్లలకి స్వయంగా తన పని తాను చూసుకునే శక్తి రాలేదన్నమాట. ఇంకా వాళ్ళలో నిస్పృహాయత వుందన్నమాట. అంటే పసితనంలో వాళ్ళకి అనవసరంగా ఎక్కువ రక్షణలు కలుగజేసి పెంచారన్నమాట. ఇలా పెంచకూడదు. అలాఅయితే పెద్దవాళ్ళయాకకూడా వాళ్ల ఏపనీ స్వయంగా చేసుకోలేని అసమర్థులవుతారు.

సహించం

మాచిరాజు సాంబశివరావు

●

ఇంకెన్నాళ్ళు సహించం?
స్వేచ్ఛనికష్టేసిన తీబానిస సంకెళ్ళు
దేశభక్తుల ప్రాణాలు నలిపేసే ఈ జైళ్ళు
స్వాతంత్ర్య పిపాసుల మెళ్ళకొన్న ఈ ఉరిత్రాళ్ళు
పగాయి ప్రభుత్వపు మితిమీరిన అత్యాచారాలు
జనుపిశాచపు ప్రళయ నృత్యాలు, ఈదవిద్ర
పిశాచి వికటాట్టహాసాలిం కెన్నాళ్ళు సహించం?
ఇంకెన్నాళ్ళు చూడం?
చెమటను తడసిన వీపుల కొరడా వాతలు
నిరవరాధులగు కష్టజీవుల రుధిర ప్రవాహాలు
కూలీ తలలపై చెల్లి, నల్ల దొర్ల బూట్ల తాండవాలు
కష్టానికి న్యాయమైన ప్రతిఫల మడిగే శ్రామిక జీవుల
దేహాలపై వర్షించే పరతుపాకి గుళ్ళు
హిమాలయాన్నే ధిక్కరించే ఆకలి కాహంటీ అయిన
శవాల గుట్ట లింకెన్నాళ్ళు చూడం?
ఇంకెన్నాళ్ళు వినం?
తిండికి అలమటించే అన్నార్తుల హాహాకారాలు
ధనవంతుల పాదాలకింద నలిగే బీదల మూల్గులు
జీవితాలనే యంత్రాలకి బలిచేసిన దీనుల క్షయదగ్గులు,
త్రాగ పాలు లేని పసిబిడ్డల కేకలు; నిస్పృహాయత
శ్రామిక జీవుల నిట్టూర్పు లింకెన్నాళ్ళు వినం?
సహించం, సహించం, ఇంకెన్నాళ్ళో సహించం.
సామ్రాజ్య మిలకి సమాధికి సిద్ధం చేసాం.
క్విట్ ఇండియా, క్విట్ కాశ్మీర్
ఇవే స్వాతంత్ర్య నినాదాలు.
ఈకుళ్ళిన సంఘాన్నే కూలతోసి, ఒక నూతన
స్వర్గతుల్యమౌ సంఘం నిర్మిస్తాం.

చదవండి

విప్లవవీరుల చరిత్రలు

పృథ్వీసింగ్	0 12 0
లౌక్ వింగ్	0 8 0
చిట్టగాంగు విప్లవ వీరులు	1 0 0
గదర్ వీరులు	0 10 0

ప్రజాశక్తి ప్రచురణాలయము
మొగల్రాజపురం : : బెజవాడ

ఆనాడు నీవు చూచిన

రచన
అమృతరాయ్

ప్రియమైన ఉమకు,

నేను నీకీబాబు అలహాబాద్ నుంచి వ్రాస్తున్నా. అలహాబాద్ అంటే-పూర్వం నీవు చూచిన అలహాబాద్ అనుకుంటావేమో! అదిగాదు. ఆ అలహాబాద్ మాయమై రెండు మూడు రోజులైంది.

భూకంపం ఏమైనా వచ్చి పట్టణంలోని మేడలూ-మిద్దెలూ గుళ్ళు-గోపురాలు అన్నీ ముక్కచెక్కలై పోయాయనిగాని, రోడ్లూ-సందులూ అన్నీ బ్రద్దలై నేటిమయమైపోయాయనిగాని అనుకుంటావేమో! అలాంటిది ఏమీ జరుగలేదు. ఇళ్లు-వాకిళ్లన్నీ యథాప్రకారంగానే వున్నాయి. బజార్లుగూడా మునుపటిమాదిరిగానే బార్లుదీరివున్నాయి. వీటిల్లో మార్పేమీ ఏమీలేదు.

కాని, నీకుచిరపరిచితమైన ఆ అలహాబాద్ నగరం పూర్తిగా నామరూపాలు లేకుండాపోయింది; ధ్వంసమైపోయింది. ఐతే-పట్టణవాసులందరూ ఇంకా సజీవంగానే వున్నారు. మనుష్యుల ముఖాలు గూడా దాదాపు నీవు చూచినప్పటిలాగానే వున్నాయి. కాని వాటిల్లో విచిత్రత ఏర్పడింది. ఎవరో మిషన్‌లో పెట్టి ఆ ముఖాలన్నిటినీ కొంచెం వంకరగా-ఒక వైపుకు త్రిప్పివేసినట్టు కనుపించుతూవుంది. కాని ఎలాగో?... ఏ వైపుకో? ఇవేమి నాకు బోధపడ్డంలేదు.

పైకి మానవాకృతులన్నీ నీవు చూచినప్పటిలాగానేవున్నా-మనుష్యులు మునుపటి మనుష్యులూ గాదు; పట్టణం మునుపటి పట్టణమూగాదు ఉమా! నేను వ్రాసే విషయాలను అపార్థం చేసుకోకు ధ్వంసమై-భూస్థాపితమై పోయిన ఆ పూర్వపు అలహాబాద్‌లో—పాలు-పెరుగులు పొంగి-పొరిలేవనీ, ప్రజలందరూ దుఃఖ-దారిద్ర్యాలు లేకుండా ప్రొద్దుగూకులూ ఆనందక్రీడాకలాపాల్లో మునుగుతూ-తేలుతూ వుండేవారనీ. పట్టుపీతాంబరాలు ధరించి పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు ఆరగిస్తూ వుండేవాళ్ళనీ, నేను లేనిపోని బూటకపు కబుర్లు చెప్పడంలేదు. ఆ అలహాబాద్‌లోనూ-ప్రజలు చినిగిపోయిన గుడ్డపీలికలను మొలలకు

కాశ్మీరు

వాసిరెడ్డి భాస్కరరావు

●

తరతు కత్తుల తోడ ఓ రాజా
ప్రజల
కుత్తుకలు గోసేటి యమరాజా,
మా ఫిరంగి గుండ్లు కురిపించు తున్నావు,
శిరి పరంపరలుగా జన సమూహాము పైకి
బెదిరి పోవరు ప్రజలు ఓరాజా
నీవు
అదిరి పడబోకోయి యమరాజా,
నలుదిక్కులను ముట్టి చెలరేగుచున్నట్టి,
ప్రళయాగ్ని వలె మండు ప్రజల కోపాగ్నిలో
మిడతవై పోతావు ఓరాజా,
నీవు
మిడిసి పడ బోకోయి, యమరాజా,
కండ కావరముతో కాశ్మీర సింహాన్ని
పండిత నెహ్రూని, బంధించి నావంట
కొండపై దీకొంటె ఓరాజా
గొర్రె
తల పగిలి పోతాది యమరాజా,
ప్రజల నెత్తురు తాగి బలిసి కొవ్వెక్కిన
రాజు లందరు నేడు బూజు పడుతున్నారు
సెలవు చీటి ఇదిగో ఓరాజా
పగటి
కలలు గన బోకోయి యమరాజా
కాలకింకరులు నీపోలీసులను బంపి
కూలి రైతుల పైన కాలిపించావంట
ఎన్నాళ్లు లేవోయి ఓరాజా
ఇంక
మూన్నాళ్ల ముచ్చటే యమరాజా
నందనోద్యాన సౌందర్య శోభల తోడ
అందాల బరిణయై ఆనందమును గూర్చు
కాశ్మీర దేశాన్ని ఓరాజా
నీవు
కళ్మలము జేశావు ఒయమరాజా.

అలహాబాద్ కాదు

అనువాదం
జి. వెంకట్రామయ్య

చుట్టుకొని విచ్చలవిడిగా సంచరిస్తూ వుండేవారు; నిత్యం అన్నార్తుల హాహాకారాలు, ఆర్తనాదాలు మిన్ను ముట్టుతూనే వుండేవి. నూటికి ఏ వొకళ్ళిద్దరో తప్ప-జానాసీకానికి జీవితంమీద విరక్తి అసహ్యం పుట్టుతుండేది; సంతోషం ఆనందం, దుఃఖం-అంటే వాళ్ళకి అర్థమయ్యేదికావు; దైన్యం, ఔదాసీన్యం వారి ముఖాలనుంచి తొంగిచూస్తూ వుండేవి....

ఇప్పుడు ఒకళ్లూ, ఇద్దరూ-చెదురుమదురుగా రోడ్లమీద తిరుగుతూ వుండటం చూస్తున్నాను. వాళ్ళ మెడలమీద నేడు మునుపటి మానవముఖాలు లేవు. సజీవమైన మట్టిముఖాలు మాత్రం అమర్చబడి వున్నాయి. ఇది ఏ ఒకళ్ళిద్దరి విషయంగాదు. పట్నవాసు లందరూ ఇలాంటి మట్టి ముఖాల్ని తగిలించుకున్నారు. రాక్షసత్వం, క్రౌర్యం, వాటిల్లో మంచి బుసలుగొట్టుతూ ముందుకొస్తున్నాయి. మనిషి మనిషినిచూచి-ఏదో అడవిమృగాన్ని చూచినట్టు భ్రమపడుతున్నాడు. వెర్రి ఆవేశంతో, భయంతో వుద్రిక్తుడౌతున్నాడు. ఏ వ్యక్తికీ తన ఇరుగు-పొరుగు వానిమీద విశ్వాసం లేదు; తన అన్నదమ్ములమీద నమ్మకం అంతకు ముందేలేదు; రోజురోజుకీ తన ఆత్మమీదే తనకు విశ్వాసం లేకుండాపోతూంది. ఎందుకో తెలుసా? ప్రతివాడు రక్తపిపాసతో తహతహలాడుతున్నాడు. హృదయానికి దాదాపు ఆరు అంగుళాలకు పైన ప్రతివాడు ఒకమంటి రంగుజాడీ తగిలించుకున్నాడు. ఆ జాడీ మూతినుం క్షణక్షణం విషం బొట్లు బొట్లుగా వర్షించుతూవుంది. ఈ విషవర్షంలో తడిసి మానవుని హృదయం వివేకం కాస్తా......

బజారు బజారుకు గల్లీగల్లీకి పహరా వుంది. వీధులన్నీ జనసమర్దంలేక పాడుపడి వున్నాయి. నేడు ఆ వీధుల్లో నడిచేది ప్రజలుగాదు; మిలిటరీ టోపీలు ధరించి చేతుల్లో తుపాకి కత్తులు పట్టుకొని ప్రభుత్వ భృత్యులు పచార్లు చేస్తున్నారు. రోడ్ల మలుపుల్లో సిపాయిలు గుంపులు గుంపులుగా కూర్చొని సిగరెట్లు-బీడీలు తగలేస్తూ-వికటాట్టహాసం చేస్తున్నారు. అప్పుడప్పుడూ కుక్కల ఏడ్పులు మాత్రం దూరదూరం నుంచి వినవస్తూ వున్నాయి. ప్రజానీకం అంతా గుప్పుడు-చప్పుడు లేకుండా ఇళ్ళల్లో నక్కివుంది.

ఉమా! నిన్నరాత్రి....నిన్నరాత్రి ఇక్కడ తుపాను వచ్చింది. మేఘాలు బాగా పట్టుకొచ్చాయి. పట్టణం అంతా గాఢాంధకారం వ్యాపించింది. దానికితోడు గాలి దుమారం గూడా వచ్చింది. ప్రపంచమంతా ఈ ధూళిలో మునిగిపోతుందా అనిపించింది.

కాని, ఈ తుపానుకు పూర్వం-రెండురోజులకు ముందు ఒక గొప్ప తుపాను ప్రారంభమైంది. భయానక కోప తాపాలు, మత విద్వేషాలతో ప్రారంభమైన ఒక కొత్తరకపు తుపాను అది. ఆకాశం అంతా అంతఃకలహమేఘాలతో అవృతమై పోయింది. అనహనం, ప్రతీకారం అనే మెరుపులు కళ్ళకు మిరుమిట్లు గొల్పాయి. రక్తం వర్షించింది. అలహాబాద్ గడ్డమీద రక్త స్రవంతులు ప్రవహించాయి.

(మిగతా 10 వ పేజీలో)

కథ

క్షామ వైరాగ్యం

"ఆరుద్ర"

ఈ ఏరువాచ్చిందగ్గర్నుంచీ, సుబ్బాయమ్మ, సుబ్బాయమ్మ కొడుకు వీరభద్రరావూ తెగ దైవభక్తిపరాయణులై పోయేరు. వీరభద్రరావుకి ఉపవాస వ్రతాల్లో నమ్మకి మెక్కువైంది. అతడు (దబ్బు కర్చుకే) దేవాలయాలకి పోలక్కర్లేదనీ, తీర్థయాత్రలు చెయ్యక్కర్లేదనీ తీవ్రంగా నమ్ముతూ కరువుని నెట్టుకొస్తున్నాడు. ఏమంటే? ఆ పరమేశ్వరుడు భక్తుల హృదయాల్లోనే గుడి కట్టుకొంటాడట! సుబ్బాయమ్మ కూడా మనస్సులో ఆ పరాత్పరుడిని తలుచుకొంటే చాలుగాని పూజలూ, సంకీర్తనలు ఏకాహాలు, సప్తాహాలు చెయ్యక్కర్లేదని విశ్వసించింది.

పూర్వపు రోజుల్లో సుబ్బాయమ్మ తన మొగుడు చచ్చి స్వర్గాన ఉన్నాడు, చల్లని వేళ జ్ఞాపకాని కొచ్చేడు మూరాజు దేవతార్చన పెట్టెలోని విగ్రహాలనా, గంగిచెంబులని గుల్లైకు చింతపండు పెట్టి రెండురోజులు కోసారి తోవేది. వారాగు పిడికెళ్ళ చెంపెట్టి పువ్వులు కోసి, పిడికెళ్ళు అక్షింతలు చేసి, ఉగ్గుగిన్నెడు మూనె పోసి దీపాలుపెట్టి మూడుపూటలా పూజ చేసేది

గానీ ఈ కరువొచ్చింది మొదలు క్రమేణా క్రమేణా పూజని తగ్గించి. అవిడ చివరకి నామస్మరణలోని మహాత్మ్యాన్ని గుర్తించి పూజలని పూర్తిగా మానేసింది. హృదయకమలంలోనే ఆ జగన్నాటక సూత్రధారిని లివి జ్ఞానపుష్పాలతో ప్రతిక్షణం పూజిస్తున్నావి. బియ్యపుగింజలు దబ్బిస్తావన్నా దొరకని ఈ రోజుల్లో చెంపెట్టి పువ్వులు కోసడంలోగాని, అక్షింతలు చెయ్యడంలోగానీ అర్థంలేదని గ్రహించింది. అలాగే పాపం పెరిగినట్లు ధరలు పెరుగుతున్న ఈ పాపిష్టికాలంలో పూటకి ఉగ్గు గిన్నెడు కమువులోకి నెయ్యి మూనె కార్చడం కూడా వృథా అని గుర్తించింది.

ఒంటి పూటలు, ఏకాదశి, కార్తీక సోమవారాలూ మొదలయిన ఉపవాస వ్రతాలు తల్లీ కొడుకూ ఇంత దీక్షగా ఎందుకు చేస్తున్నారని యిరుగమ్మా, పొరుగాయనా అడిగినా ఇద్దరం ఒకనాటి రాత్రి కలలో ఈశ్వరస్వామికనబడి.... మొదలుపెట్టలేదు ఏకరవు పెడతాడు, గానీ వినువవాళ్ళు విన్నంత కన్నంత తెలిసివచ్చినంత తోగుట్టు ఏమిటంటే;

ఓ నాడు వీరభద్రరావు బియ్యపుకొట్టు దగ్గరా సుబ్బాయమ్మ కిరసనాయిలు కొట్టు దగ్గరా మద్దినాళ్ళ రెండు నుంచి పడిగాపులుపడి సాయంత్రం అయిదయినా ఒక గింజగాని, ఒక చుక్క గాని పుట్టించలేక ఇంటికి తిరిగొచ్చేరు. తల్లిని కొడుకూ కొడుకు తల్లి ఎగాదిగా చూసుకొన్నారు. ఇద్దరి మొహాల్లో మూ కత్తిపేస్తే నెత్తురుచుక్క లేదు. గానీ కొడుక్కి మెరుపులాగ ఓ ఊహతట్టింది.

"అమ్మా యివాళ ఏం వ్వారమే" అని ప్రశ్నించేడు.

"సోమవారందా నాయినా" అంది అవిడ.

"చూశావా, నేను సూర్యోదయమునకు పేవ వుతే ఒంటిపూట ఉంటానని ఏకొండలవాడికి మొక్కుకొన్నాను. అది చెల్లించలేదు. అందుకే గింజలు దొరకలేదు. కాంతి తప్పకుండా యివాళ ఒంటిపూట ఉండాలి" అని కొడుకు తల్లికి తన విధిని చెప్పాడు.

తల్లి కూడా "అవున్రా నాయినా. నీకు ఉద్యోగం అవుతే ప్రతి వారం దీపారాధన చేస్తానని నేను మొక్కుకొన్నాను. మనం వాట్ని మరచిపోతే వాడు మన్ని క్షమిస్తాడా" అని తల్లి జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంది.

ఇద్దరూ ఆ సాయంత్రమే మొక్కులు తీర్చుకొందామని నిశ్చయించేరు. వీరభద్రరావు దగ్గర చిల్లర లేదు. "అమ్మా నోటు మారిస్తే ఖర్చయిపోతుందిగదా ముడుపులోంచి చిల్లర తీసుకో కూడదా" అని ధర్మసందేహాన్ని వెలిబుచ్చేడు.

"అయ్యో తండ్రీ వాడి పేరే వడ్డీకాసుల వాడు, ఇంకా ఆలోచన ఎందుకురా" అని తల్లి శాస్త్రప్రమాణాన్ని చూపింది.

ముడుపులోంచి చిల్లర తీసుకొని కొడుకు బజారుకి వెళ్ళి అణాపెట్టి అగరొత్తులూ, అర్థణా పెట్టి రెండు కొబ్బరికాయ ముక్కలూ కొని తెచ్చేడు. కొబ్బరికాయ కొన్నా పీచు దరిద్రూరంగా ఉంది. హారతి కర్పూరం ఊదొత్తులూ కొనలేదు. మొక్కులో ఆ షరతు లేదు

తల్లీ కొడుకు ఇద్దరూ స్నానంచేసి దేవుడి పటానికి తులసిదళాలతో (ఆ మహావిష్ణువుకి తులసి అంటే ఎంతో ప్రీతి) పూజ చేసి పదపువ్వు, పానకం, కొబ్బరి ముక్కలు, అంటే, నైవేద్యం పెట్టి ఒక ప్రమిదలు దీపారాధన చేశారు. అంతరం వెలుతురున ప్రసాదం పుచ్చుకొని, ఆరాత్రల్లా ఆ దేవదేవుణ్ణి తలచుకొంటూ పడుకొన్నారు.

అనాటినుండి తిరుపతి వారానికి ప్రతి రాత్రి దీపారాధనా, బియ్యం దొరకని ప్రతి రోజూ, అవసరమైతే ఒంటిపూటా లేదా ఉపోషం అంటున్నారు. కట్టుపట్టలు తల్లీ కొడుకూ పెట్టుకొంటున్నారు. అంటూరు గాని వాళ్ల ఆరిమానదానికి చోటు లేదు వారు వెతుకుతున్నారు.

బెంగాలులో రెండవసారి ★ ★ ★

కరువు రాక్షసి తల ఎత్తింది

భవానీ సేన్

బియ్యం బస్తా రు. 90 లు

బెంగాల్‌లో 6 జిల్లాలలో మళ్ళీ కరువు ప్రారంభమయింది. నౌఖాలి, ఫరీద్‌పూర్, ఢాక్కా, టిప్పేరా, పాబ్నా, 24 పరగణాలు. ఈ జిల్లాలలో బియ్యంధర మణుగు రు. 30 లకు పైగా ఉంది. కొన్ని గ్రామాలలో రు. 40 లు కూడా అమ్ముతోంది. మున్షీగంజ్, మదారిపూర్ తాలూకాలలో వ్యవసాయకూలీలు, చేతి వృత్తులవారు ఆహారం లేక ఊళ్లు విడిచి వెళ్తున్నారు. నౌఖాలి జిల్లాలో మధ్యతరగతి కుటుంబాలు కూడా తిండిలేక వస్తుంటున్నారు.

24 పరగణాలలో 1009 20 మంది రోజుకు ఒక్కపూటే భోజనం చేస్తున్నారు. స్త్రీలు 1943 లో మాదిరిగా ఇళ్ళువిడిచి వెళ్ళిపోతున్నారు.

పై జిల్లాలలో ప్రారంభమైన కరువు త్వరలోనే తూర్పు బెంగాల్ అంతటా వ్యాపించే సూచనలున్నాయి. ఈపేరు ఒక్క బారిసాల్ జిల్లా తప్ప మిగతా తూర్పు బెంగాల్ జిల్లాలన్నీ కొరత ప్రాంతాలే.

తక్షణమే బయటినుంచి దిగుమతులు రావాలి

కాబట్టి, తూర్పు బెంగాల్ జిల్లాలకు తక్షణం బయటినుంచి ఆహార పదార్థాలు పంపకపోతే, అతి భయంకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి.

మే 31 వ తేదీన బెంగాల్ ప్రభుత్వ ఆహారశాఖ డైరెక్టరు జనరల్ ఎస్. కె. చటర్జీ యిలా ప్రకటించారు:

"ఈయేడు మొత్తం కొరత 7½ లక్షల టన్నులు మాత్రమే. ఇది ఏమంత పెద్ద కొరతకాదు. ఇప్పుడున్న బియ్యపు స్టాకులో ఈతరుగు 100 కి 7 మాత్రమే. కాబట్టి, ప్రజలు కొంచెం పొదుపుగా తింటే గట్టెక్కగలం."

యదార్థాన్ని అధికారులు దాచిపెడుతున్నారు

కాని, బెంగాల్ అధికారవర్గం క్రింది యదార్థ విషయాలను దాచిపెడుతున్నారు.

(1) ఈనాడు బెంగాల్ ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో 3½ లక్షలు టన్నుల మాత్రమే ఉన్నాయి 6 నెలలవరకు ప్రజలు బ్రతికి ఉండాలంటే, మరో 3 లక్షల టన్నులు అవసరం. ఈ తరుగును పూర్చుకపోతే 60 లక్షల మంది తిండిలేని మాడవలసి వస్తుంది.

(2) బెంగాల్ ప్రభుత్వం గత నెలలో 3 1/2 లక్షల టన్నులు మాత్రమే ప్రొక్యూర్ చేయగలిగింది. సాధారణంగా రైతులు ఈ రోజుల్లోనే ధాన్యం ఎక్కువగా అమ్ముతారు. అందువల్ల, ప్రస్తుతం షావుకార్ల దగ్గర, విల్వవ్యాపారస్తులవద్ద ధాన్యం ఎక్కువగా ఉంది. దీని ప్రభుత్వం లొంగదీయలేకుండా ఉంది.

(3) ఈయేడు వర్షాలు అధికంగా కురవడంవల్ల శీతకాలపు పంట దెబ్బ తింది. అందువల్ల, ఈయేడు ఏర్పడ్డ తరుగును కొంత కాలంలో పూర్చడం దుర్లభం.

ఆహారశాఖ డైరెక్టరు జనరల్ పై ప్రకటనను చేసిన వెంటనే, అకస్మాత్తుగా బియ్యం ధర పెరిగిపోయింది ప్రజల మానసిక తత్వమే ఇందుకు కారణమని అతడు అన్నారు కాని, యిది సరికాదు: సాధారణంగా బెంగాల్లో మే నెల ఆఖరు రోజుల్లోనే రైతులు ఎక్కువగా ధాన్యం అమ్మివేసుకుంటారు. జూన్ నెల లగాయతు ధాన్యం వర్తకుల చేతుల్లో ఉంటుంది. మార్కెట్టుపై వీరు జూన్ నెలనుంచి పెత్తనం చేస్తారు. ఈయేడు శీతకాలపు పంట దెబ్బతిన్నదనే విషయం వీరికి తెలుసు. అందువల్ల, ఎక్కువధర వచ్చేవరకు అమ్మకుండా, దాచుకుంటున్నారు.

లీగ్ మంత్రివర్గంకూడా, ధైర్యంతో యదార్థ పరిస్థితిని గమనించడం మానేసి, కఠినమైన చర్య తీసుకోకుండా, విరంకుశాధికారుల పాటకు వంతపాడుతోంది.

ప్రభుత్వ లెక్కలు బయట పెటడం మంచిదికాదట

జూన్ 6వ తేదీని "స్టేట్స్‌మన్" పత్రికలో క్రింది వార్త ప్రచురింపబడింది:

"నిన్నటి రోజున స్టేట్స్‌మన్ పత్రిక విలేఖరి సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ మంత్రి ఖాన్ అబ్దుల్ గోఫ్రాన్‌తోను, ఆహారశాఖ డైరెక్టర్ జనరల్ ఎస్. కె. చటర్జీతోను, ఇంటర్వ్యూ చేశారు. రాష్ట్రమందలి కొరత జిల్లాలలో బియ్యం ఎంతెంత ధరకు అమ్ముతున్నారో తెలియజేయవలసింది. ప్రభుత్వం ఎందుకు లెక్కలు ప్రకటించకూడదు —అని అడిగ్గా, అలా ప్రకటించడం ప్రజా శ్రేయస్సుకు భంగం అనీ, మంచిదికాదనీ, వారు చెప్పారు."

లీగు మంత్రివర్గం ఎట్టిప్లాను వేయలేదు

నిరంకుశాధికారులు యదార్థ పరిస్థితిని తెలియజేసే లెక్కలు ప్రకటించకపోవడానికి కారణం, వారం రోజుల క్రితమే కరువు ప్రమాదం లేనేలేదని, ఇప్పుడు కరువు వ్యాపిస్తోందనీ, తెలియజేస్తే ప్రజలు వెక్కిరిస్తారేమోనని భయం. అధికారుల అడుగుజాడల్లో లీగ్ మంత్రివర్గం కూడ నడవడానికి కారణం, ఆహార పదార్థాల విషయంలో కామెట్టి ప్లాను ఇంతవరకు తయారుచేయకుండా నిర్లక్ష్యంగా ఉండడం.

జూన్ 2వ తేదీని బెంగాల్ ప్రధాని సుహ్రావర్డీ చంద్‌పూర్‌లో (టిప్పేరా జిల్లా) ఉపన్యసిస్తూ, అకస్మాత్తుగా ధరలు పెరిగినందుకు ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు. కాని, ఏమీ భయపడవలసిన అవసరం లేదని వెల్లడించారు. బియ్యం మార్కెట్లో లేకుండా పోవడానికి క్రింది కారణాలు ఉదహరించారు:

"మొదటి విషయం: వర్తకులు బియ్యం అమ్మడం మానివేశారు. రెండవ విషయం: ప్రజలు భీతావహంతో, అవసరమైన వాటి కంటె ఎక్కువ బియ్యం విల్వజేసుకుంటున్నారు. మూడవ కారణం: స్టాకులు విల్వచేసుకున్నవారు ముందుముందు ఎక్కువ ధరలు లభిస్తాయనే ఆశతో, అమ్మకుండా విల్వచేసుకుంటున్నారు."

దీనిఅర్థం, బెంగాల్ ప్రభుత్వ ప్రొక్యూర్‌మెంటు శాఖ ఏమీ చేయడంలేదని ఋజువౌతుంది. అనుకున్నంత వరకు ప్రొక్యూర్ కాలేదన్నమాట. అసలు సుహ్రావర్డీ ప్రభుత్వ ప్లానును తెలియజేయలేను కారణం, ఎట్టి ప్లాను ప్రభుత్వానికి లేకపోవడమే.

బెంగాల్ రాష్ట్రంలో అన్ని రేషన్ డిపోలకు నెలకు 30 వేల టన్నుల బియ్యం కావాలి. కాని ఈరోజున 3 లక్షల 25 వేల టన్నులు మాత్రమే ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో ఉన్నాయి.

వెంటనే గవర్నమెంటు స్టాకులు విడుదలచేయాలి

వెంటనే, బెంగాల్ ప్రభుత్వం తనవద్దనున్న స్టాకుల్లో 1½ లక్షల టన్నులు కొరత ప్రాంతాలకు పంపడం అవసరం. అలా చేస్తేనే విల్వవ్యాపారస్తులు తమవద్దనున్న సరుకు మార్కెట్లో పెడతారు. కాని ప్రభుత్వం అదనపు స్టాకులు పంపడంమాట అటుంచి, మామూలుగా పంపవలసిన వాటికూడా పంపడం లేదు. గవర్నమెంటు డిపోలలో అంతకంతకు ఎక్కువ ఆహారధాన్యాలు విల్వ చేస్తూంది.

డైరెక్టర్ జనరల్ చటర్జీ ఈ మధ్య జిల్లా కలెక్టర్లందరికీ ఒక రహస్య సర్క్యులర్ పంపించారు. అందులో, సాధ్యమైనంత ఆహారపదార్థాలు ఎక్కువగా గవర్నమెంటు డిపోలలో విల్వజేయవలసిందని ఆజ్ఞాపించారు. ఇందుకు ఆయన చెప్పిన కారణం ఏమిటి: కొరత ప్రాంతాలకు సప్లయి చేయడం కంటె గవర్నమెంటు డిపోలలో విల్వచేస్తేనే, ప్రజల భీతావహం తగ్గుతుందట: ధైర్యం కలుగుతుందట।

ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏమంటే: బెంగాల్ ప్రభుత్వంవద్ద 3½ లక్షల టన్నులే ఇప్పుడున్నాయి. ఈ ధాన్యాన్ని కొరతప్రాంతాలకు పంపితే, హాళక్కి అవుతుంది. వచ్చే 6 నెల్లో 60 లక్షల మంది ప్రాణాలు నిలపాలంటే, మరో 3 లక్షల టన్నులైనా ఉండాలి అందువల్ల ప్రభుత్వంవద్ద ఇప్పుడున్న స్టాకు కరువు నివారణకు ఏ విధంగాను సరిపోదు.

సకాలంలో ప్రొక్యూర్‌మెంటు జరగలేదు

అనేక జిల్లాలనుంచి వచ్చిన రిపోర్టులు చూస్తే, ఈయేడు అధికారులవల్ల నేరవి పంట బాగా దెబ్బతింది. ధాన్యం ప్రొక్యూర్ చేసే సమయం దాటిపోయింది. 3½ లక్షల టన్నులు మాత్రమే ప్రభుత్వ ఏజంట్లు కొనగలిగారు. మిగతా సరుకు దొంగమార్కెట్లోకి పోయింది. ఇలా దొంగమార్కెట్లోకి పోయిన ప్రతిటన్ను బియ్యానికి 15 ప్రాణాలు ఆహుతి అవుతాయన్నమాట.

కాబట్టి, తక్షణం కొరతప్రాంతాలకు బియ్యం పంపడం అవసరం. విల్వవ్యాపారస్తులవద్ద, జమీందార్లవద్ద, మిల్లుయజమానులవద్ద ఉన్న రహస్యస్టాకులను స్వాధీనం చేసుకోడానికి ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డినెన్సు జారీ చేయాలి.

ఇలా చేయకపోతే, విల్వవ్యాపారస్తుల పెత్తనం నిరాటంకంగా కొనసాగుతుంది. ఒక్క గింజ కూడా మార్కెట్లో దొరకదు. బెంగాల్ రాష్ట్రమంతటా 1943లో వచ్చిన కరువులాంటిదే మళ్ళీ వస్తుంది.

రాష్ట్రంలోఉన్న కరువు నివారణ కమిటీలన్నీ పై పరిస్థితిని గమనించి, తక్షణ కార్యాచరణకు పూనుకోవాలి. వాటికి ప్రభుత్వం సర్వవిధాల తోడ్పడవలసి యుంది. మొట్టమొదట వివిధ జిల్లాలలోని కొరతప్రాంతాలకు సరుకు సప్లయిచేయాలి. లేకపోతే, వేలకొద్దీ ప్రజలు గ్రామాలు విడిచిపెట్టవలసివస్తుంది.

(మిగతా 8 వ కాలంలో)

రాష్ట్ర రైతు...

...విరాళా...

సోదరులారా!

ఆంధ్రదేశమందలి రైత్వారీ, జమీందారీ, ఈనాం ఏఱన్ని ప్రాంతమందలి రైతాంగముయొక్క కష్టముల నివారణ కొరకూ, హక్కుల సముపార్జనకొరకూ 1928 లో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఏర్పడింది. అప్పటినుండి అనేక ఉద్యమాలను నడిపి కొన్ని ప్రధానమగు హక్కులను సంపాదించటం జరిగింది. ఆంధ్ర రైతాంగం ఎల్లప్పుడూ సంఘమునకు సర్వవిధాలా తోడ్పడుతూ బలియమగు రాష్ట్రవ్యాపిత ఉద్యమమును నిర్మించుటకు కృషిచేశారు.

ఈనాడు రైతువుద్యమం బ్రహ్మాండమగు మార్పులు జరిగే సంధ్యాకాలంలో వున్నది. ఇంతవరకూ రైతాంగమును పీల్చి పిప్పిచేస్తూ వ్యవసాయ క్షీణతకు కారణములైన జమీందారీ మున్నగు భూస్వామ్య పద్ధతులను, పన్నుల విధానములను, వడ్డీ వ్యాపార పద్ధతులను మార్కెటింగు విధానములను అంతమొందించి కళకాంతులతో విరాజిల్లే గ్రామ సీమలను సృష్టించవలసిన బాధ్యత యీ వుద్యమంపై బడింది. ఇందుకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం రైతాంగముయొక్క ఆయుధంగా రూపొందించవలసి యున్నది. ఆంధ్ర రైతాంగం ఇందుకు పూర్తిగా సహాయం యీయగలదని ఆశించుచున్నాము.

ఇంతవరకూ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘమునకు రైతాంగం విరివిగా చందాలను విరాళాలను ఇచ్చి, పోషిస్తూ వస్తున్నది. గత 4 సంవత్సరములలోనే రైతుసంఘ విశ్వ వ్యవహార ప్రేరేపణకేమి, మహాసభల జరుపుటకేమి రు. 1,00,000 లకు పైగా ఖర్చులు కాబడింది. ఇందువల్ల చరిత్రాత్మకమగు బెజవాడ రైతుమహాసభను జరుపుటకేమి కరువునిరాణకై రాయలసీమ, ఉత్తర విశాఖజిల్లాలకు వాలంటీర్లను పంపుటకేమి, నూతన ప్రదేశాలలో రైతువుద్యమమును పెంపొందించుటకై అగ్గినై అర్లను పంపుటకేమి, కృష్ణాజిల్లా మరమ్మతులకేమి, పత్రికలకు ...

వైజాగ్ హార్బరు, పాగాకు కార్మికు...

● వైజాగ్ హార్బర్ యజమాను సమ్మె చేస్తున్న 2 వేల మంది కార్మికులు ... లోకి వెళ్ళుతున్నారు.

● చిలకలూరిపేటలో ఈనెల 10 ... పొగాకు కార్మికులు జయించారు. వారికి ...

[ఈ సంచికలోనే 11 వ పేజీలో ... వ్యాసాలు ప్రకటించ ... ఈ వార ... ఈ విషయం పాఠకులు గుర్తించాలి. కోరుకున ... ప్రకటిస్తాము. —సం]

...సంఘానికి ...వ్వండి

...గానగుటకై పాఠశాలలు నడుపుటకేమి, ...నేక సమస్యలపై ఉత్తమ గ్రంథము...ను ప్రచురించుటకేమి, రాష్ట్ర ఉద్య...మము నంతటినీ కేంద్రీకరించి నడుపు...టకు రాష్ట్ర ఆఫీసును నిర్వహించుటకేమి ...ఈ విరాళములు వినియోగించబడినవి. ...గత 4 సం॥ల లోనూ యీ కృషిమూల...ంగా ఆంధ్ర రైతువుద్యమం ముందుకు ...పోయిందని చెప్పుటకు సందేహించ ...వసరంలేదు.

కాని రాష్ట్ర రైతుసంఘంయొక్క ...కర్తవ్యాలు ఎన్నోరెట్లు హెచ్చిన తరు...ణంలో రాష్ట్రసంఘంగాని, జిల్లాతాలూకా ...సంఘాలుగాని అతి తీవ్రమగు ఆర్థిక ...పరిస్థితిలో పడినవి. నేడు రాష్ట్రసంఘం ...నిల్వ ఒక్క దమ్మిడీ లేదు. జిల్లా, ...తాలూకా రైతుసంఘాలు అప్పులలో ...మునిగివున్నవి. అందుచేత రైతు ...సంఘాలు సజీవంగా చురుకుగా పని ...చేయాలంటే ఈ ఆర్థిక దుస్థితినుండి ...బయటపడాలి.

రాష్ట్రసంఘమునకు ఎంతో క్లుప్తంగా ...ఖర్చులు వేస్తేనే నెల 1 కి రు 500 లు ...బడ్జెటు ఖర్చువున్నది. ఉద్యమం వృద్ధి ...పొందుచున్నకొలదీ ఈ ఖర్చులు పెరగ...వచ్చు. కాబట్టి ఉద్యమాభిమానులకూ రైతుసంఘ సేవకులకూ రాష్ట్ర రైతుసంఘమునకు విరివిగా విరాళము...లు పంపగోర్తాము. వెంటనే ప్రతి ...గ్రామ రైతుసంఘము ఒక్కొక్కటి ...రు 10 లు చొప్పున వసూలుచేసి 15-7-48 ...లోపల రాష్ట్ర ఆఫీసునకు పంపవలసినదిగా ...కోరుచున్నాము. అభిమానులు కూడా ...శక్తివంచన లేక విరాళములను సాధ్య...మైనంతవరకూ పై తేదీలలోగా రాష్ట్ర ...ఆఫీసునకు పంప విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ...ఈవిధంగా వచ్చిన సొమ్ముతో తాత్కాలి...కంగా సంఘ నిర్వహణను సాగించ...వచ్చును. ప్రతి రైతుసంఘ సేవకుడూ ...రైతువుద్యమంయెడ ఇది తన బాధ్యతగా ...గుర్తించ హెచ్చరించుచున్నాము.

...ముక్కామల నాగభూషణం అధ్యక్షుడు
...కందూరి ప్రసాదరావు (ప్రధానకార్యదర్శి)
(ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.)

చిలకలూరిపేట ...ల విజయాలు

...లు దిగివచ్చారు. మే 15 వ తేదీనుంచి ...సమ్మె ముగించి 27 వ తేదీనుండి పని ...

...తేదీనుంచి సమ్మెచేస్తున్న 500 మంది ...ర్కెలను యజమాను అంగీకరించారు, ...రెండు సమ్మెలు ఇంకా సాగుతున్నట్లు ...కు వచ్చేసరికి అచ్చు అయిపోయాయి. ...సము సమ్మె పరిష్కార వివరాలు రేపు

★ ★ ★ రాయలసీమ జిల్లాలలో

పశువుల దారుణ మరణాలు

గడ్డిసప్లయి చాలడంలేదు

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య

రాయలసీమలోకరువుతాండవమాడుతో ఉంది. తిండి గింజలకోసం ప్రజలు బాధపడుతుంటే మేతలేక పశువులు ఘోషపెడుతున్నాయి. బళ్ళారిజిల్లా రాయదుర్గం, అనంతపూర్ జిల్లా ధర్మవరం, కల్యాణదుర్గం, మైసూరు సంస్థానంలో పావుగడ, చెళ్ళకెరె తాలూకాల్లో పశువుల స్థితి దీనాతి దీనమైపోయింది.

పశువులకు మేతదొరక్క కలబంద జాన్విఆకులు, ఈత ఆకులు, వేపమండలు — ఏది దొరికితే అది మేపుతున్నారు మేతలేక పశువులు చల్లకప్పునేని. శరీరమంతా నల్లపేనుతో నిండిపోయింది. కండరాలు ఎండి, ఎముకల గూడులతో విల్వలేక పడిపోతున్నాయి. ఎముకలు నమిలే ఆకలి భరించలేక మన్నుతినేస్తున్నవి. గాటకట్టిన పశువులు గాటనే, నడుస్తున్న పశువులునడుస్తూనే పడిపోతున్నవి. ఎత్తు పడుతున్నవి. కంటనీరు కార్చి, కార్చి తలవాల్చి ప్రాణాలు విడుస్తున్నవి. ఈ పశుఘోష చూడలేక అయినకాడికి రైతులు తెగనమ్మి వేస్తున్నారు. మేపలేక కొనేవారుకూడ కరువయ్యారు. ఈదుర్భర పరిస్థితుల్లో అనేక గ్రామాల్లో పశువులు విపరీతంగా చచ్చిపోతున్నవి

పశు మరణం

గ్రామం.	అసలు పశువులు.	మరణం.
ములకవీడు	1000	300
కుందుర్పి	3000	500
తూంగుంట	2000	200
బవరవల్లి	360	30
శివగల్లు	2000	200
ఆమముద్దొడ్డి	3000	400
కంబదూరు	4000	500
మాతిమడుగు	4000	200
రామగిరి	300	50
(గొర్రెలు	2000	500
నసనకోట	600	100
ముత్తవకుంట్ల	200	100
ఉంగంపల్లి	260	20
గాదికుంట	250	20
(గొర్రెలు)	1000	150
ఎగువపల్లి	200	20
శివపురం	2000	200
మద్దుల చెరువు	3000	500
వేపకుంట	2000	300
	31050	4280

పశువుల్ని తోలేస్తున్నారు

దర్మవరం ఫిర్కానుండి మేపలేక గొర్రెల్ని పెనుగొండ తాలూకాకు తోలిపెడుతున్నారు. మాతిమడుగు, దిన్నెమాదినపల్లె, తిప్పేపల్లి, పాళ్ళం, రాళ్ళ అనంతపురం, గూళ్ళం, పాతూరు, కర్తనపల్లి, ఎమములచిన్నంపల్లి, తిమ్మసముద్రం, ముద్దనాయునిపల్లి, శట్టువారిపల్లె మున్నగు గ్రామాల్లో వెయ్యి పశువుల్ని అరుట్లరాంపురం అడవులకు తోలారు అడవుల్లోకి వెళ్ళాక, చొప్పవాపు రోగం తగిలింది. ఈ రోగ లక్షణమేమిటంటే ముందు తొంది (జబ్బ) వాస్తుంది తర్వాత క్రమంగా కాలంతా వాస్తుంది. అంతటితో చచ్చిపోతుంది. ఈ వ్యాధి రామసాగరంలో బాగావుంది. అంచేత పొలిమేరకు వచ్చిన పశువుల్లో నాల్గవంతులు చచ్చిపోయాయి.

మైసూరు సంస్థానంలోని చెళ్ళకెరె పావుగడ తాలూకాల్లోకూడ పశువుల్ని మేపలేక పరాయి ప్రాంతాలకు తోలిపెడుతున్నారు. దావుల్లో మేతలేక, ఆనాటి తిండిలేక అనేక బాధలు పడుతున్నారు.

గడ్డి డిపోలు

మేతకై ప్రభుత్వం అక్కడక్కడా గడ్డిడిపోలు పెట్టింది. 144 పౌనుల గడ్డి కట్ట ఆయా కేంద్రాలకు చేరడానికి రు. 4.8.0 నుండి రు. 5 ల వరకు అవుతుంది. ఈకట్ట ఒక పశువుకు ఒక వారానికి సరిపోతుంది. రైతులకు కట్ట 15 రూపాయి చొప్పున అమ్ముతున్నారు. ఇంతవరకు యీ డిపోలు తాలూకా కేంద్రాల్లోనే వున్నవి. ఒక్క బిలిగుప్ప గ్రామంలోమాత్రం వేరే డిపోవుంది. డిపోకు రోజుకు 20 కట్టలు వస్తవి. ధాన్యం సప్లయికి, గడ్డి సప్లయికి ఒక లారీనికూడ ఏర్పాటు చేశారు. బాగావేస్తే లారీకి 18 కట్టలు వేస్తున్నారు. తాడిపత్రి, గుత్తి కేంద్రాలలో అనవసరంగా నిల్వచేసిన గడ్డిని, తడిసిపోయింతర్వాత యిప్పుడు కల్యాణదుర్గానికి బండ్లమీద పంపుతున్నారు. మైలుకు కట్ట 15 అణా బాడుగ యిస్తున్నారు బండికి 16 కట్టలు వేస్తున్నారు.

ఈ వచ్చేగడ్డి భొత్తిగా చాలటంలేదు. రైల్సుమీద గడ్డి సప్లయి చేయకపోతే యీ అవస్థ తప్పదు. అందుకని రైలుమీద తెప్పించాలి క్రిందటి నెలలో గవర్నరు వచ్చినప్పుడు, ఈనెలలో మంత్రులు వచ్చినపుడు పుష్కలంగా గడ్డిని, ధాన్యాన్ని విల్వచేసిన ఒక ప్రదర్శనం చేశారు.

ఈ తంతుచూచి అక్కడ ప్రజలు "వారానికొకసారి పెద్దఉద్యోగులు ఎవరన్నా వస్తే బాగుండు దేవరా" అనుకొంటున్నారు.

డిపోలనుండి గడ్డితెచ్చుకోటంలో రైతుల యిబ్బందులు

డిపోలు తాలూకా కేంద్రాల్లో ఉంటంవల్ల పాతికేసిమైళ్ళనుండికూడ గడ్డికోసం రావాల్సి వస్తోంది. కళ్యాణదుర్గానికి మలయనూరు 26 మైళ్లు, ములకవీడు 22 మైళ్ళు, కుందుర్పి 20 మైళ్ళు దూరం వున్నాయి ఇదివరలో వలానా ఫిర్కాకు వలానా వారం నాదిస్తామనే పద్ధతి ఉండేది. ఇప్పుడదిలేదు. అంచేత ఏరోజు లభిస్తుందో తెలియదు. తీరా బండి కట్టుకొని యింతదూరమువస్తే దొరుకుతుందనే నమ్మకంలేదు. అసలే అందుకని మేతలేని ఎద్లనుకట్టుకొని యింతదూరం రావటానికి పుసూరు మనిపించి, ఎవరన్నా ముందుగావచ్చి మూడురోజులు మకాంపెట్టి, గడ్డికొని, దాచి ఇంటికెళ్ళి బండి తోలుకొన్తున్నారు. వారం వారం యీ బాధలు పడలేక రైతులు ఘోష పెడుతున్నారు. వీరిదుస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగావుంది.

గడ్డి పంపకం స్థితికూడ దారుణంగావుంది. నోరుంటే విన్నటివారు యివ్వాళకూడ తీసుకుపోతున్నారు. ఒక గ్రామంలో అయిదు కుటుంబాలకుగాను 30 పశువులకు రెండు కట్టలు యివ్వటం చూచాము. అంచేత కనీసం ఫిర్కాకొక డిపో యేర్పాటుచేసి విరివిగా గడ్డి సప్లయిచేయాలి.

ప్రభుత్వానికి సూచనలు

పశువులు నష్టపడితే వ్యవసాయం దెబ్బతింటుంది. ఆర్థిక జీవనమే తల్లక్రిందౌతుంది. ఏమాత్రమూ ఆలస్యం చేయకుండా ప్రభుత్వం యీ క్రింది పనులు చేయాలి.

(1) ప్రతి ఫిర్కా కేంద్రంలోనూ గడ్డిడిపోలు పెట్టాలి.

(2) పశువుల కెఱ్ఱ్ తీసి, కార్డులు యివ్వాలి.

(3) పశువ్యాధుల నిర్మూలనకు ఏర్పాట్లు చేయాలి.

(4) మేతవున్న పొరెసులలో పశువుల్ని మేపుకోనివ్వాలి.

(5) వీటిదకాలు ఏర్పర్చాలి.

కమ్యూనిస్టు సూచనలు

(మూడవ కాలం తరువాయి)

బెంగాలు శాసనసభలోని కమ్యూనిస్టు సభ్యులు జ్యోతిబాసు, రతన్‌లాల్ బ్రాహ్మన్, రూప నారాయణరాయ్‌గారలు బెంగాల్ మంత్రులకు, జమాన్నిగూర్చి ఈ క్రింది నివేదికను సమర్పించారు:

"మూడేళ్ళ క్రిందట దారుణ క్షామం మనలను బాధించింది. అప్పుడే మరొక క్షామం మనల సెసుర్కొంటున్నది.

"ధరలు పెరిగిపోయ్యాయి. బియ్యం దొరకడంలేదు. ఆకలికి తాళలేక ఎందరో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు ప్రజలు ఊళ్ళు విడిచి పోతున్నారు. ఇవన్నీ రానున్న విషాద పరిస్థితిని సూచిస్తున్నవి బెంగాలు తరుగు ప్రాంతాలన్నిట దుర్భిక్షం వచ్చిందని స్పష్టపడుతున్నది. తూర్పు జిల్లాలలో పరిస్థితి ఇప్పటికే చాలా విషమించింది, 1943 కన్నా పెద్ద కరువు వస్తుందని స్పష్టమవుతూనే ఉన్నది.

"1943 లో 6 లక్షల టన్నులు మాత్రమే ఆహారంలోటు. ఇప్పుడంతకన్నా మూడు రెట్లు ఎక్కువ లోటు వున్నది.

"నిరంకుశాధికారవర్గం ఏమీ మారడంలేదు. క్షామనివారణ కమిటీ సలహాలు పాటించలేదు. లీగు మంత్రివర్గం వచ్చింది కాని ప్రత్యేక ఆహార విధాన మవలంబించడం లేదు. ఇప్పటికైనా మంత్రివర్గం ప్రయత్నిస్తే తీవ్ర క్షామం రాకుండా చూడవచ్చును.

(1) అధికారులలో లంచగొండితనాన్ని, అసమర్థతను తొలగించాలి. (2) అంతరాయంలేని అన్నపంపకాన్ని నడిపి, సుస్థిరం చేయాలి. (3) అన్ని రాజకీయపక్షాలతో, కిసాన్ సభలతో, ట్రేడుయూనియనులతో సహకరించాలి.

"క్షామ నివారణకు మే మీ క్రింది సూచనలిస్తున్నాము. ప్రభుత్వం 11,40,000 టన్నుల ధాన్యాన్ని సేకరించాలి. నిర్బంధ ధాన్యసేకరణే ఇందుకుమార్గం. ధాన్యాన్ని ఇతరులు కొనకుండా ప్రభుత్వం మాత్రమే ధాన్యసేకరణ చెయ్యాలి.

"ప్రజాసహకారం యిందులో ముఖ్యంగా కావాలి. ఇందుకు రాష్ట్ర ఆహార సమితి అనధికారులతో ఏర్పరచాలి. ప్రతి గ్రామంలోనూ సమోజన పోటింగుతో ఆహార కమిటీలు ఏర్పరచాలి, అందులో అధికారుల జోక్యం ఉండకూడదు.

"మంత్రివర్గం ప్రజల కనుకూలమైన ఆహార విధానమవలంబించాలి. ప్రజల అనుమతితో ఒక అవసర శాసనం చేయాలి అన్నిపార్టీల సహకారాన్ని కోరాలి. అదొక్కటే క్షామపిశాచినుండి బెంగాలును రక్షించగలదు."

200 నుండి 1000 మంది కార్మికులతోపని చేయించుకొనే యజమానుల ప్రభుత్వ ఏజంట్ల ద్వారానే ధాన్యంకొనాలని ఉన్న పాత ఉత్తర్వును రద్దుచేస్తూ బెంగాలు ప్రభుత్వం మొన్ననొక ప్రకటన చేసింది.

నీవు చూసిన అలహాబాద్ కాదు

(7 వ పేజీ తరువాయి)

ఈనాడు మత ద్వేషాలకు 'ఏలినాను ఱలో' ఏ ధాందసులో గురైతే నేనంత ఆశ్చర్య పడేవాణ్ణిగాను. నాగరికులం సంస్కార ప్రియులం అని విర్రవీగే మహామహులంతా యీ పత్రిమార్గాన్నే త్రొక్కారు.

ఉమా! నేడిక్కడ నిశాన్సియిన మత విద్వేషం చలామణి వౌతూంది. ఈ విశృష్ఖ వాతావరణాన్ని నీవుగనుక చూచేట్లయితే - ఆ పవిత్రదినం .... వేల కొంది హిందూ - మహమ్మదీయ అన్నా తురులు భుజం - భుజం కలిపి చేసినటు వంటి ఆ బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనాలు నీవు వూహించుకోలేవేమో ననుకుంటా. ఆ పర్వదినాన్ని స్మరించుకుంటే - ఇప్ప టికీ నా శరీరం పులకరించుతూంది. ఎవరో హృదయాన్ని బలవంతంగా పూపినట్లు వుంటుంది. అది ఒక అదుత్భుమైన సంఘటన - ఎటుచూచినా మైళ్ళ తరబడి ప్రజావెల్లవ పుప్పొంగింది. కాంగ్రెసు - లీగు - కమ్యూనిస్టు జండాలు రెపరెపలాడుతూ ఐక్య తా సందేశాన్ని దేశం నాల్గు మూలలకు పంపించాయి. ఆ అపూర్వ సన్నివేశాన్ని చూచిన ప్రతివాడు స్వాతంత్ర్య భానూదయిం బందని గాఢంగా విశ్వసించాడు.

ఆ ఐక్య ప్రదర్శనాలు - ఆ త్రివేణీ సంగమం. హృదయాల్లో పేరుకుని గడ్డకట్టుకొని యున్న మాలిన్యాన్ని తుడిచేసింది. ఆ పవిత్ర దినం మరుపురాకుండా ఇప్పటికీజాన్ సెన్‌గంజ్ చౌక్‌లో మూడుజండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి.

కాని నేడు ఆ పరిస్థితులన్నీ తారు మారైపోయాయి. వాటితోపాటు మనుష్యులు గూడా పూర్తిగా మారిపోయారు. ఆ రోజున ఏచేయితైతే తోటి సోదరుని జండాను గట్టిగా పుచ్చుకొని ఆకాశానికి అందించాలని తహతహలాడిందో నేడు ఆ చేతితోనే సానపెట్టిన కత్తి ......

ఉమా! నీకు జ్ఞాపకం [illegible] లేదో మొన్నీమధ్య ఆరేబియా సముద్రంలో గూడా మానవరక్తం ప్రవహించింది. ఈనాడు అలహాబాద్‌లో పారిన రక్తం లాంటిది గాదు అది. స్వాతంత్ర్య సమరంలో ప్రాణదానం చేసిన [illegible] యోధుల పుష్పరక్తం అది.

చిందించటానికి ఉభయులూ రక్తాన్ని చిందించారు. కాని ఆ రక్తం దావిన సంకెళ్ళను కొంచెం కొంచెంగా సడలించి స్వాతంత్ర్య పథాన్ని సుగమం చేస్తే - ఈ రక్తం సోదరుడు, సోదరుని మధ్య చిచ్చుపెట్టింది.

ఈ రెండు సంఘటనల్లోనూ శవాలు గుట్టలు గుట్టలుగా పడ్డాయి. కాని.... అక్కడ పడిన ప్రతి శవం గూడా స్వాతంత్ర్యభానూదయచ్ఛాయల్ని వేగిర మానం చేసివేస్తే - ఇక్కడ పడిన ప్రతి శవం దాస్యాంధకారాన్ని మరీ మరీ గాఢం చేసివేసింది........

[నవయుగ సంచి]

భారత సంస్థానాలలో విప్లవ జ్వాలలు

సంస్థానాధీశ్వరుల రాక్షస పరిపాలన

కాశ్మీరు, నైజాం ప్రజాఉద్యమాలు

ఈ రోజుల్లో ప్రజలను పీడించేవారికి, అభివృద్ధిని నిరోధించేవారికి ముప్పుతెచ్చే పరిస్థితులు ప్రపంచమంతటా ఏర్పడుతున్నాయి. ప్రజలు మేలుకొంటున్నారు. ప్రజల శత్రువులైన జమీందార్లు పెట్టుబడిదార్లతోపాటు కిరీటాధి పతులకుకూడా ప్రమాదం తటస్థిస్తోంది. ఇంతకు పూర్వమే కొన్ని కిరీటాలు క్రింద పడ్డాయి. కొద్దిరోజుల క్రితం అల్బేనియా యుగోస్లావియా దేశాల ప్రజలు రాజాగార్లకు విడాకులిచ్చారు. మొన్న మొన్ననే ఇటలీ రాజాగారు పలాయన మంత్రం పఠించారు; గ్రీసు, రుమేనియా దేశాల రాజులు ఎప్పుడు దిగిపోవలసి వస్తుందో అని, దిన దిన గండంగా కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నారు.

భారత సంస్థానాల్లో విప్లవ జ్వాలలు

కాని ప్రపంచ ప్రజలతోపాటు భారత ప్రజలలో విప్లవచైతన్యం కలుగుతోంది. సంస్థాన ప్రజలు నిజమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. అందుకోసం వేనవేలుగా ప్రాణా అర్పించడానికి సైతం సిద్ధపడుతున్నారు. ఈమధ్య కాశ్మీరంలో జరిగిన సంఘటనలు యీ సత్యాన్ని రుజువు చేస్తున్నాయి. లక్షలాది కాశ్మీర ప్రజలు మహారాజా రాక్షస పరిపాలనను ఎదుర్కొని తమ హక్కులకోసం, ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వంకోసం పోరాడుతున్నారు. ఇదే విధంగా భారతదేశంలోని అరువందల సంస్థానాలలోనూ విప్లవజ్వాలలు రగులుకొంటున్నాయి. సంస్థాన ప్రజలు తమ్ము పీల్చి పిప్పిచేస్తున్న అమానుషపరిపాలనను అంతం చెయ్యడానికి దీక్ష వహించారు.

కాంగ్రెసు పరిపాలనలోని రాష్ట్రంలోనే

"కాశ్మీర కేసరి" అని ప్రజలు భక్తిభావంతో గౌరవించే షేక్ అబ్దుల్లాను అరెస్టు చేసిన తరవాత కాశ్మీరంలో ప్రవేశించిన పండిత నెహ్రూను నిరంకుశాధికారులు అరెస్టు చేశారు. దేశమంతటా బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో యీ అరెస్టును ఖండిస్తూ ఆందోళన చేసిన ప్రజానాయకులు అరెస్టు చేయబడ్డారు. కాశ్మీరకు సరియైన సమరలో నలుగురు మరణించారు. కాని విచారించవలసింది మంత్రివర్గం కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం పరిపాలనలో వున్న మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే ఒక కాంగ్రెసు నాయకుని అరెస్టుకు సామూహికంగా ఆందోళన జరిపిన దేశభక్తులపై యీ అత్యాచారాలు జరగడం!!

కాశ్మీరంలో జూన్ 20 వ తేదీని నెహ్రూ అరెస్టు వరకు 104 కాశ్మీర దేశభక్తులు అరెస్టు చేయబడ్డారు.

సంస్థానాధికారుల రాక్షస చర్యలు

"కాశ్మీర్ కేసరి" షేక్ అబ్దుల్లా విచారణ ప్రారంభమైన మర్నాడు జూన్ 12 వ తేదీన మిలిటరీ వాళ్లు దేశభక్తుల యిళ్ళు సోదాలు చెయడం ప్రారంభించారు. రెండువందల యిళ్ల సోదా చెయ్యబడ్డాయి. ఇళ్ళలోదూరి పూచికపుల్లకూడా మిగులకుండా ఎత్తికేళారు. పిల్లంతోబాటు యిళ్ళలోవున్న వారందర్నీ త్రొక్కించేరు.

కాని కాశ్మీర్‌లో యీ విప్లవోద్యమాన్ని ఎవరు నడుపుతూవున్నారో వారికి తెలియదు. బహిరంగ ప్రదేశాలలో వేలాంగా అంగింప ఐడ్డ స్వాతంత్ర్య ప్రచార పత్రాలు యెక్కడి నుంచి వస్తున్నాయో వారికి అర్ధంకావడం లేదు.

అహోరి తెలియని జాతీయ మహాసభ నాయకులను వెదుకుతున్నామనే పేరుతో ప్రజలపై హింసా పరంపరలు కురిపించారు.

ఈ నిరంకుశత్వాన్ని వ్యంగ్యంగా వర్ణిస్తూ మా శ్రీనగర విలేఖరి ఈవిధంగా వ్రాస్తున్నారు:

"ప్రజలలో ఎవరిని చంపుతున్నదీ ఎవరిని హింసిస్తున్నదీ ఎవరిని అరెస్టు చేస్తున్నదీ వివరాలు చెయ్యకపోవడంవల్ల పొరపాటేమీ లేదు. ఎందుకంటే ప్రతి కాశ్మీర నివాసి మహారాజుకు అపరాధం చేసినవాడే; ప్రతి కాశ్మీరీ కూడా సంస్థానం చేస్తున్న రాక్షస కృత్యాలకు గురి అవుతున్నవాడే;

కాని, కాశ్మీర్ ప్రజలు చేసిన నేరమంతా కాశ్మీర దేశానికి స్వాతంత్ర్యాన్ని కోరడం; కాశ్మీర దేశానికి సౌఖ్యాన్ని సౌందర్యాన్ని వాంఛించడం."

జరిమానాలు

స్వాతంత్ర్యాన్నీ సౌఖ్యాన్నీ కోరిన యీ కాశ్మీర సంస్థాన ప్రజలపై మహారాజా జరిమానాలు విధించారు. ఒక్క శ్రీనగరంలోనే రెండు లక్షల రూపాయలు జరిమానా లు విధించి వసూలు చెయ్యడం ప్రారంభించారు.

ఎక్స్‌టర్న్‌మెంటు స్త్రీలపై లాఠీచార్జీ

జూన్ 14 వ తేదీన, కామ్రేడ్ ప్రేమ్‌నాథ్ బేడీని 48 గంటలలో సంస్థానం విడిచి వెళ్ళవలసిందని అధికారులు శాసించారు. (ప్రేమ్‌నాథ్ బేడీ ప్రఖ్యాత పంజాబ్ కమ్యూనిస్టు నాయకుడు కామ్రేడ్ బి. పి. యల్. బేడీ భార్య, ఇంగ్లీషు యువతి, ఎప్రికా రచయిత) బేడీ దంపతులిద్దరూ "కాశ్మీర్ కేసరి" అబ్దుల్లాకు ఆప్తమిత్రులు. కాశ్మీర ప్రజా పోరాటానికి చాలాకాలంనుండి సహాయం చేస్తున్నారు.

జూన్ 14 వ తేదీనాడు స్త్రీల ఊరేగింపుపై లాఠీచార్జి చేశారు. ఇదీ కాశ్మీరంలో పరిస్థితి.

సంస్థాన ప్రజాపోరాటాల్లో నూతన శకం

భారత సంస్థానాలన్నిటిలోకి పెద్దదైన హైదరాబాద్ సంస్థానంలో కూడా పరిస్థితులు విషమరూపానికి వస్తున్నాయి. కాశ్మీర సంస్థానంతో పోల్చి చూచినట్లయితే నైజాం సంస్థాన పరిస్థితులలో వున్ని హితమైన సంబంధం కనిపిస్తుంది. మత వైషమ్యాలకు అతీతమైన ఒక విశాల దృక్పథం సంస్థాన ప్రజా ఉద్యమంలో గోచరిస్తుంది. కాశ్మీరంలో నూటికి తొంబైమంది ప్రజలు ముస్లిములు, రాజా హిందువు. హైదరాబాదులో నూటికి 90 మంది ప్రజలు హిందువులు, నవాబు ముస్లిము కాని హైదరాబాదులోని హిందూ ప్రజలందరూ, కాశ్మీరంలోని హిందూ మహారాజుకు వ్యతిరేకంగా కాశ్మీరంలోని నూటికి 90 మందిగావున్న ముస్లిం ప్రజానీకం చేస్తున్న పోరాటాన్ని బలపర్చుతున్నారు. అదేవిధంగా నైజాం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా హైదరాబాదు సంస్థానంలో 100కి 90 మందిగావున్న హిందూ ప్రజానీకం చేస్తున్న పోరాటాన్ని కాశ్మీర ముస్లిం ప్రజలు బలపరుస్తున్నారు. బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలతోబాటు [illegible] నైజాం నవాబు మొదలయిన సంస్థాన ప్రభువు మత ప్రవృత్తిలేకుండా, కాశ్మీరం ప్రజా పోరాటాన్ని బలపర్చుతున్నారు. నెహ్రూ అరెస్టును తీవ్రంగా విరసిస్తూ బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనలు చేశారు. నిరంకుశులైన సంస్థానాధిపతులు యే మతానికిచెందినవారైతే, యీనాడు ప్రజలు సహించలేరని యీ ఉదంతాలు స్పష్టపరుస్తున్నాయి. సంస్థాన ప్రజా పోరాటాలలో నూతనశకం ప్రారంభమైందని దాటి చెప్తున్నారు.

నైజాంలో నిర్బంధాలు

తమ సంస్థానంతోపాటు దేశమంతటా సంస్థాన ప్రజాఉద్యమాలు రగులుకోవడం చూసి, నైజాం ప్రభుత్వం నానాటికి తీవ్ర నిర్బంధవిధానాన్ని అనుసరిస్తోంది. ఇది ముఖ్యంగా ప్రజాఉద్యమం బలపడి నైజాం సంస్థానంలో వగవికి పైగావున్న ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో మరీ ఘోరంగా వుంది. పౌర సత్వ హక్కులు పూర్తిగా అరికట్టబడుతున్నాయి. ప్రజానాయకులైన ఆంధ్ర మహాసభ నాయకులను విశృంఖలంగా నిర్బంధిస్తూ, సంస్థానాధికారులు అమానుషమైన హింసలు పెడుతున్నారు. వారి కార్యాలయాలపై దాడిచేస్తున్నారు. వారి నాయకత్వాన నడుస్తున్న గ్రామాలలో ప్రవేశించి శిక్షత్వం చేస్తున్నారు.

ఈ మధ్యనే మహబూబ్‌నగరం జిల్లా ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశానికి అనుమతి నిరాకరింపబడింది. ఆంధ్ర మహాసభ నాయకులను దిగ్బంధనం చేయుమూ, వారిపై తప్పుడు కేసులుపెట్టి పీడించడమూ, జైళ్లలో వారిని అమానుషంగా హింసించడమూ నానాటికి అధికమవుతోంది.

సామ్రాజ్య వాదానికి సంస్థానాధీశ్వరులు నమ్మిన బంట్లయితే, రాక్షసత్వంలో వీరిని తలదన్నుతున్నారు. నైజాంలోని దేశముఖులు జమీందార్లు మొదలైనవారు. ఇదే గాదు, గద్వాలు, జంగోలు మొదలైన నైజాం అధిపత్యం క్రిందనున్న సంస్థానాలలోని రాక్షసత్వం "ప్రజాశక్తి" పాఠకులకు విదితమే. అనుమారిలో జరిగిన పోలీసు జులుం హృదయం [illegible] పోలీసు [illegible] ఉద్యోగానికి [illegible] ప్రసాద్ పై హైదరాబాద్ [illegible] 29 న విచారణ ప్రారంభం కేసు పెట్టబడింది.

సూర్యాపేట పోలీసులు [illegible] గ్రామ కౌన్ నెపంతో అగ్గయ్య పేటకు [illegible] ముగ్గురు వ్యాపారస్తులను తీసుకెళ్ళి వారి దగ్గరున్న 150 రూ. లూటీ చేశారు.

(మా. "మీజాన్" జూన్ 18)

అమ్మం రైతులు 500 మంది యిచ్చిన ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన అరికెను యివ్వమని దరఖాస్తు యిచ్చి వస్తుండగా వారిపై పోలీసులు లాఠీచార్జీ చేశారు. ఈ విషయం తెలిసికోవడానికి వెళ్ళిన ముఖ్యరాజా రంగారావు గారిని అరెస్టుచేశారు. పోలీసు కస్టడీలోవున్నవారిని కొట్టినట్లు కూడా తెలుస్తోంది. (మా "మీజాన్" జూన్ 22)

ఈ పరిస్థితుల్లో నైజాం ప్రజలు వీరోచితంగా పోరాటం సాగిస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రజలందరూ సోదర నైజాం ప్రజలకు సహాయపడాలి. విశాలాంధ్ర ప్రజారాజ్య నిర్మాణానికి యిది ప్రాథమిక అని గ్రహించాలి.

రిట్రెంచిమెంటు, జీతాల కోత కార్మికు లంగీకరించరు

వైజాగ్ హార్బరు సమ్మె ఇంకా సాగుతోంది

క్రిందటి నెల 16 వ తేదీని ప్రారంభమైన విశాఖపట్టణం హార్బరు కార్మికుల సమ్మె ఇంకా కొనసాగుతూనే వుంది.

సమ్మెకు కారణాలు: హార్బరు అధికారవర్గంవారు సుమారు 6 మాసములలో 400 కార్మికులను పనిఖుంచి తగ్గిస్తూ (రిట్రెంచిమెంటు) ఇంకా 400 మందిని తగ్గించవలసి వుంటుందని ప్రకటించారు. దీనితోపాటుగా మిగతా కార్మికులకు 1939 సం|| నాటి జీతాల స్కేలు తిరిగి ప్రవేశపెడతామనీ, కరువు భత్యం తగ్గిస్తామనీ, కొన్ని సెక్షన్లలో తిరిగి 8 గంటల నుండి 12 గంటలు డ్యూటీ చేయవలసి వుంటుందనీ, కూడ ప్రకటించారు. చిరగాంగు కార్మికులకు ఆదనంగా ఇస్తున్న ఆహార భత్యం రు 15 లు. ఇక్క అద్దె రు. 4 లు కూడ తగ్గిస్తామని నోటీసు జారీ చేశారు. కార్మికులు ఐక్యకంఠంతో యిది అన్యాయమని నిరసించినా అధికారులు పెడ చెవిని పెట్టారు. మార్చి 8 వ తేదీని డాక్ మూలకంగా కార్మికులు సమ్మె చేయాలని తీర్మానించారు. అయినా అధికారులు కదలలేదు. చివరకు మరొక మార్గంలేక 2400 మంది కార్మికులు మే 1 వ తేదీని సమ్మె నోటీసు యిచ్చి 16 వ తేదీనుండి సమ్మె ప్రారంభించారు.

కార్మికుల కోర్కెలు

సమ్మె నోటీసులో యీ క్రింది [illegible] లను తెలియపర్చారు.

(1) రిట్రెంచిమెంటు ఆపివేసే నోటీసు యిచ్చిన వారి నందరినీ తిరిగి [illegible] కోవాలి. (3) జీతాలు, కరువుభత్యమూ, జీవిత ఎరిమాణానికి అనుగుణ్యంగా [illegible] పెంచాలేగాని తగ్గించకూడదు. (8) [illegible] సెక్షన్లలోనూ 8 గంటల డ్యూటీ [illegible] చాలి. (4) చిరగాంగు కార్మికులకు [illegible] ప్రకారంగానే జీతాలు, అలవెన్సులు [illegible] (6) విక్టరీ బోనస్సులు మిగతావాళ్ల [illegible] వల్లెగానే యివ్వాలి. (6) యిండ్లు [illegible] కార్మికులకందరికి కల్పించి, చాలినంత యింటి అద్దె యివ్వాలి. (7) [illegible] ప్రకారం ప్రమోషన్లు యివ్వాలి (8) సముద్రంలో ఓడలమీదకు వెళ్ళేవారికి [illegible] అలవెన్సు యివ్వాలి.

ఈ కోర్కెలను అంగీకరించి [illegible] లేకున్న ఒక విన్నాపానికి [illegible] యివ్వడానికి అంగీకరించినా [illegible] చేసిపోమనీ కార్మికులు తేల్చి [illegible] అన్ని సెక్షన్లలోనూ 8 గంటల డ్యూటీ [illegible] హార్బరును అభివృద్ధి చేస్తున్న యీ రోజుల్లో 2400 మంది [illegible] వుంటుందని కూడ కార్మికులు సూచించారు. హార్బరులో పనిలేదంటూనే 8 గం|| నుండి 12 గంటల డ్యూటీని పెంచడం [illegible] విశాఖపట్నంలో జీవితపరిమాణం [illegible] కన్న [illegible] పెరిగింది. (మార్చిలో 225 యిప్పుడు 243) ఈ పరిస్థితుల్లో జీతాలు, కరువుభత్యాలు కోత అసమంజసమని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

అధికారుల వింత ప్రకటన

4–6–46 వ తేదీన హార్బరు ఆఫీసరు ఒక ప్రకటన చేశారు. దానిలో యుద్ధసమయంలో కార్మికులు చేసిన సేవ [illegible] (ప్రావిడెంటు [illegible] గ్రాట్యుయిటీలు. యేర్పరిచామనీ. [illegible] లను పర్మనెంటు చేశామనీ, కలాసీల వేతనాలు పెంచామనీ క్వార్టర్లకూ, అటెన్లకూ కూలిరేట్లు పెంచామనీ, ఉచిత రైల్వే ప్యాసులు యిచ్చామనీ, లాభకరమైన గ్రెయిన్‌షాపు పెట్టామనీ చెప్పారు. ఇవన్నీ కార్మికులు చాలాకాలం పోరాడి సాధించుకున్న హక్కులు ప్రస్తుత కోర్కెలను గురించిమాత్రం ఒక్కముక్కగూడ చెప్పలేదు. రైల్వే కార్మికుల కోర్కెలకొరకు అద్దూడి శేషను వేయబోతున్నారనీ, వాటితోపాటు మీ కోర్కెలుకూడా పరిష్కారమవుతాయనీ సమస్యను వాయిదావేయ జూచారు. పైగా ఒక బెదరింపు కూడావినిపించారు. జూన్ 15 వ తేదీ లోపల పనిలోకిరాకపోతే 2400 మందికీ ఉద్యోగాలు పోతాయన్నారు.

పోలీసుల అండ

ఈ బెదిరింపులకు లొంగక కార్మికులు ప్రశాంతంగా సమ్మె సాగిస్తున్నారు. యజమానులుమాత్రం సమ్మెను భగ్నంచేయడానికై మిలిటరీని ఉపయోగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ అధికారుల సహాయంతో చుట్టుపట్ల గ్రామాలనుండి పోటీ కూలీలను తెప్పించి పనిచేయిస్తున్నారు. చిరగాంగు కార్మికుల కిస్తున్న యిళ్ళను ఖాళీచేసి వెళ్ళిపోవాలని, ఆరోజుతో ఉద్యోగాలు పోతాయని ప్రకటించారు. పోలీసులు కార్మికులను ఎక్కడబడితే అక్కడ బెదరిస్తూ వచ్చారు.

సమ్మె దారులను పనిలోకివెళ్ళనీయకుండా చేశారంటూ అరెస్టు చేస్తామని భయపెట్టారు. పోటీకూలీలను లోపలికి వెళ్ళవద్దని ప్రార్థించిన [illegible] కొంతమందిని అరెస్టు చేశారు. [illegible] వారిని మూడు రోజులకి వెనక్కి ప్యాదంగా మరికొందరిని అరెస్టుచేసి వార్డర్లు కూడా లేకుండా జైల్లో పెట్టారు. అరెస్టయిన కార్మికులలో చలపతి లచ్చన్న, వీరాస్వామి, అప్పలనరసయ్య, (కమ్యూనిస్టులు) ఎటలర్, జంపయ్య అప్పలస్వాములను యింకా నిర్బంధంలో వుంచారు. వీరికి బెయిలు యివ్వడానికి కూడ నిరాకరించారు.

తప్పుడు ప్రచారం: కార్మికుల జవాబు

ప్రజలకూ కార్మికులకూ విద్వేష కలిగించడానికి [illegible] ఆహార పదార్థాలలో ఓడలు రాలేదని [illegible] రిట్రెంచిమెంటు తప్పు మిగతావాళ్లలో [illegible] యిస్తామనీ [illegible] తిరుగుబాటు [illegible] సమ్మె జేయనీ అధికారులు ప్రచారం చేస్తున్నారు. కాని కార్మికులు, తాము మాదిపోతున్నప్పటికీ, ఆహార పదార్థాల ఓడలు వస్తే పట్టుమితే ప్రజలకు తిండి [illegible] అందించడం కొరకు పనిచేస్తామని, అది ఇంకేం చెంప పెట్టుగా బహిరంగ సభల్లో సమాధానమిచ్చారు.

కార్మికులకు పట్టుదల ప్రజల సహకారం

ఉదర [illegible] చింతకాలంలు రాలవు. యజమానుల బెదరింపులూ, పోలీసుల నిర్బంధాలు ఎంతగావున్నా కార్మికులలో ఉత్సాహం యిసుమంతైనా దిగాని సడలటం లేదు. మామూలుగా పనిచేసే 2400 మంది కార్మికుల్లో ఒక్కరుగూడ పనిలోకి వెళ్ళడం లేదు. ప్రజానసహకారం [illegible] రాను ఎక్కువవుతూంది. వివిధ సంఘాల సంస్థలు ఆపెదేరు 500/- దాకా సమ్మెదారులకు విరాళాలు వసూలుచేసి యిచ్చారు. దిన విడిచి దినం బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనలు, మీటింగులు త్రివర్ణ, అరుణ పతాకాల ఐక్య నాయకత్వం క్రింద జరుగుతున్నాయి. కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు పార్టీలు పూర్తి సహకారాన్ని యిస్తున్నాయి. 15 వ తేదీని సమ్మెకు సానుభూతిని తెలియజేస్తూ పట్టణమంతటా హర్తాళ్ జరపాలని పురప్రముఖులు నిర్ణయించారు. విజయం సాధించేవరకూ, అరెస్టు అయిన నాయకులను విడుదలచేసి రిట్రెంచిమెంటును ఆపవలసిందే. [illegible] మిగతా కోర్కెలు గురించి పనిమా. [illegible] వెళ్ళమని కార్మికులు ఏకగ్రీవంగా [illegible] చేశారు.

ఈనెల 22 వ తేదీని హార్బరు [illegible] సమ్మె పరిష్కారానికంటూ కొన్ని సూచనలు చేశారు. [illegible] ఆలాగే వుంచాలి. అంతే ఆకాశం వచ్చిన్నాను పెట్టుకుంటామనే ఆస్పష్టమైన హామీలు [illegible] అనే చేశారు. సమ్మె సందర్భంలో అరెస్టు చేయబడినవారిని తిరిగి పనిలో పెట్టుకొంటాం. జీతాలు, గ్రేడులు మొదలైన విషయాలు బి. యన్. ఆర్. అధికారులెవరో వచ్చి విచారణ జరిపేటంతవరకు కార్మికులు కోరిన వాటికి ఏమీ జవాబు లేదు. [illegible] పోయినవారు (24 వ తేదీ) [illegible] యీ [illegible] అంగీకరించాలని అని [illegible] బెదరిస్తు.

కార్మికులు లొంగలేదు. తమ హక్కులు కోర్కెలు అంగీకరించబడేటంతవరకు పనిలోకి పోకూడదని నిశ్చయించారు.

విజ్ఞప్తి

హార్బరు కార్మికుల ఈ పోరాటం భారత కార్మికుల ప్రధాన హక్కులకోసం జరిపే పోరాటంలో ఒక భాగం. ఈ పోరాటాన్ని ఆంధ్రదేశంలోని కార్మిక పూలన్నీ సహాయ సానుభూతి ద్వారా [illegible] యజమానుల నిరంకుశత్వాన్ని ఐక్యమైన బలంతో ఎదుర్కోవాలి.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా వ్యవసాయ కూలీ సంఘం: కొత్త కార్యవర్గ ఎన్నికలు

రాజమండ్రి జూన్ 22

తూ|| గో|| జిల్లా వ్యవసాయ కూలీ సంఘ ప్రతినిధుల సమావేశం [illegible] పురంతాలూకా [illegible] పేటలో జరిగింది. శ్రీ [illegible] వెంకయ్యగారి అధ్యక్షత వహించారు. నూతన కార్యవర్గానికి [illegible] నాగభూషణంగారిని అధ్యక్షులుగానూ, శ్రీ [illegible] రావుగారిని కార్యదర్శిగానూ ఎన్నుకొన్నారు. వ్యవసాయ కూలీల [illegible] మెమోరాండం తయారుచేసి మంత్రివర్గం [illegible] సవరించారు. జిల్లా కార్యాలయాన్ని రాజమండ్రికి మార్చాలని కూడ నిర్ణయించారు.

చిలకలూరిపేట పొగాకు కార్మికుల వీరోచిత పోరాటం

చిలకలూరిపేటలోని పొగాకు కంపెనీలో 600 మంది కార్మికులు 10 వ తేదీ నుంచి సమ్మెచేస్తున్నారు (1) రోజుకు 10 గంటలపని చేసే మగవారికి 14 అణాలు. స్త్రీలకు 11 అణాలు కూలి మాత్రం యిస్తున్నారు. మగవారికి రూపాయిలేక పావుగా, స్త్రీలకు రూపాయి పావుగా కూలి పెంచాలి.

(2) సైరేనియా ప్రకారం కాంట్రాక్టు రేటు గూడా పెరగాలి. (3) రోజుకు గం|| 8 మాత్రమే పని చేయించాలి. (4) సీనియారిటీని గుర్తించి పనిలో చేర్చుకోవాలి. (5) తిట్టటం, కొట్టటం మానాలి (6) పండుగ రోజు విందు జీతంతో సెలవులివ్వాలి. (7) భోజనం చేయటకు, విశ్రాంతి తీసుకొనుటకు సరియైనసదుపాయాలు, పాకలుండాలి. (8) పాయిఖానా దొడ్లు సరియైన ఆర్డర్ లో వుండాలి. (9) మంచినీరు పరిశుభ్రమయినవిగా వుండాలి (10) గర్భిణీ స్త్రీలకు, పసిపిల్లల తల్లులకు ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కావాలి.

ఈ కోర్కెలకై [illegible] ఆందోళన చేస్తున్నా [illegible] పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం [illegible] గత్యంతరం లేక కార్మికులు సమ్మె ప్రారంభించారు.

సమ్మెను భగ్నం చేయడానికై యజమానులు చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు పోలీసులు కూడ మద్దతిస్తున్నారు. సరిగ్గా [illegible] పనిలోకి వెళ్ళవలసిందని కార్మికులను [illegible] లక్ష్మీనారాయణగార్లను విచారణ [illegible] అరెస్టుచేసి, తర్వాత విడుదలచేశారు.

సమ్మె సాగుతూనే ఉన్నది. కూలీలు ఎవ్వరూ పనిలోకి వెళ్ళటంలేదు. పోలీసు [illegible] మాత్రం కంపెనీ [illegible] సమ్మెను భగ్నం చేయాలని [illegible] ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. [illegible] తీయకతమైన పికెటింగు జరుగుతున్నా. దెబ్బలాటలు జరుగుతాయని [illegible] రిపోర్టులు [illegible] 22 న [illegible] కార్మికుల్ని అరెస్టుచేశారు. సమ్మె చేస్తున్న కార్మికులు ఇతరబోట్ల పని చేస్తూ ఉంటే [illegible] మానకర్ని తెరలించి వెళ్ళగొట్టారు.

[illegible] కంపెనీ మానేజరు వాహిందుపేటకుపోతూ 40 పొగాకుబెళ్ళు [illegible] తెప్పించారు. [illegible] పొగాకు కూలిలను తీసుకు [illegible] రైతులందెప్పించిన పొగాకుబెళ్ళు [illegible] దిగ్గరకు [illegible] కార్మికులు వెళ్ళి [illegible] చేసేటప్పటికి రైతులు [illegible] వెళ్ళిపోయారు. కార్మికుల [illegible] శ్రీ [illegible] (వేమూరు) సమ్మెదారులకి [illegible] విరాళమిచ్చారు.

అరెస్టు చేసిన కార్మికులపై పోలీసు [illegible] కేసులు పెట్టారు. శ్రీ [illegible] రెడ్డి యం. యల్. ఏ. [illegible] పనిచేసేవారు అందరినీ బెయిలుమీదనదల పెట్టారు.

మన దేశంనుంచి కోట్లకు కోట్లు [illegible] పోతున్న కంపెనీ తెల్ల యజమానులు [illegible] కోరుతున్న కనీస కూలి [illegible] మొండికేశారు. కార్మికులు తమ హక్కుల్ని సాధించేవరకూ సమ్మె సాగించాలని పట్టుదలంగా ఉన్నారు.

కారల్ మార్క్సు ప్రబోధం

"ప్రజల సాంఘిక జీవితంలోను, రాజ్యాంగ వ్యవహారాలలోను స్త్రీ పురుషునితో బాటు శాశ్వతమైన ఉచితస్థానం అలంకరించనిదే, నిజమైన ప్రజాతంత్ర పరిపాలన సాధ్యంకాదు. సోషలిస్టు పరిపాలన అసలే లభించదు."

వంట చేసే స్త్రీ రాజ్యం ఏలుతూంది!

సోవియట్ పార్లమెంటులో నూతన సభ్యురాండ్రు

ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీని (1946) సోవియట్ యూనియన్ నూతన పార్లమెంటు మాస్కోలో సమావేశమయింది. మొత్తం సభ్యులలో స్త్రీలు 6 గురికి ఒకరు చొప్పున హాజరయ్యారు. కొత్త పార్లమెంటులో నేడు 277 గురు స్త్రీలు సభ్యురాండ్రుగా ఉన్నారు.

సోవియట్ ప్రభుత్వం అధికారానికివచ్చాక స్త్రీలు ఆర్థిక, రాజకీయ, వైజ్ఞానిక రంగాలలో ఉన్నతస్థాన మలంకరిస్తున్నారు. సోవియట్ ప్రభుత్వం స్త్రీకి పురుషునితోబాటు సమాన హక్కులిచ్చింది. ఈ హక్కుల్ని స్త్రీలు చక్కగా వినియోగించు కొంటున్నారు. రాజ్యాంగ నిర్వహణలో కూడా ఉచితస్థానం అలంకరిస్తున్నారు.

మధ్య ఆసియాలో ఉజ్బెకిస్తాన్, టర్కుమనిస్తాన్, కిర్ఘీజియా మొదలైన రిపబ్లిక్కులున్నాయి. ఇక్కడివారిలో ఎక్కువమంది మహమ్మదీయులు. జార్ చక్రవర్తి పరిపాలనలో ఇవి వలసదేశాలుగా ఉండేవి. అందువల్ల ప్రభుత్వం స్త్రీల విషయంలో ఎట్టి శ్రద్ధ తీసుకొనేది కాదు. ముల్లాలు, మౌల్వీలు స్త్రీలను మూఢ విశ్వాసాలతో బంధించివేసేవారు.

[illegible]

లిథువేనియన్ వీరవనిత

డా న్యూట్

[illegible]

వ్యవసాయంలో మేటి రెబెక్కా

[illegible]

అర్మన్లు చేతిలో పడకుండా, శత్రువులకు వెళ్ళిపోయింది. యుగోస్లావ్‌లో ఒక ఆస్పత్రిలో ప్రవేశించి, [illegible] కాని, వ్యయంగా యుద్ధంలో [illegible] సేనలతో పోరాడాలని ఉబలాట పడింది.

ఎర్రసైన్యంలో ఒక అమ్మాయి [illegible] లిథువేనియన్ [illegible] చేరదామని వెళ్ళింది. అక్కడి సైనికులు ఆమెను నివారింప ప్రయత్నించారు. పురుషులు తిరిగిరావలసిన మంది ఉండగా స్త్రీలెందుకు అన్నారు. కాని, ఆమె ఉత్సాహాన్ని ఎవరూ ఆపలేక పోయారు. ఎర్రసైన్యంలో చాలం తీరుగా చేరింది.

డాన్యూట్ డ్యూటీ మరవిరంగి [illegible]. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆమె బురద నేలమీద పాకి వెళ్ళవలసి వచ్చేది. గజ గజ వణికించే చలిలో కందకాల మధ్య ఉండవలసి వచ్చేది. లోతైన రంధ్రాలలో నిద్రపోవలసి వచ్చేది. శత్రు సేనల అగ్నివర్షంగుండా తోసుకుపోవలసి వచ్చేది. హోరుమని వర్షం కురుస్తూంటే ఒక్కొక్కప్పుడు బురదలో దిగబడిపోయేది.

ఒకరోజున డాన్యూట్ తీవ్రంగా గాయపడింది. లిథువేనియన్లు ఒక జర్మన్ కందకాన్ని స్వాధీనపరచుకొన్నారు. కాని, శత్రుసేనల తాకిడికి ఆగలేక, వెనక్కు వెళ్ళాలని చూస్తున్నారు. ఆ సందిగ్ధావస్థలో డాన్యూట్ సైనికుల్ని ఉత్తేజపరిచింది. ముందడుగు వేయమని హెచ్చరించింది. నిరాశ చేయనున్న కందకాన్ని లిథువేనియన్లు త్వరలోనే తిరిగి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అప్పుడామెకు వ్యవధి దొరికింది. గాయాలకు కట్టు కట్టుకొంది.

అనుపత్రి విడిచి రాగానే, తిరిగి డాన్యూట్ యుద్ధరంగానికి తయారైంది. వంటశాలలో ఉండమని అంతా ఆమెను ఒత్తిడి చేశారు. [illegible]

[illegible]

సపు అనాయాన్ను — 10 లక్షల రూబుల్సు — రైతుల ప్రభుత్వానికిచ్చారు. రెబెక్కా తన ఆదాయంనుంచి 60 వేల రూబుల్సుతో ఒక టాంకు కొని యిచ్చింది. అవ్వవసాయ క్షేత్రంలో ఒక్కొక్క రైతు సంపాదించిన దానిని జిల్లాలో ఎక్కడా, ఎవ్వరూ, సంపాదించలేదు.

పెట్రోల్ గనులలో

ఆరితేరిన నేర్పరి గట్టి

అజర్ బైజాన్‌లో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన బాకూ పెట్రోల్ గనులున్నాయి. గట్టి సెరిగియెట్ అనే ఆమె ఒక కార్మికుని భార్య. భర్త, ఇద్దరు సోదరులు యుద్ధరంగానికి వెళ్లారు. గట్టి మేనేజరు వద్దకువెళ్ళి, తన భర్త చేసే పని చేస్తానని చెప్పింది. మేనేజరు సంతోషంతో అంగీకరించారు.

కొన్నాళ్లు ఆమెకు తర్పీదు ఇచ్చారు. అచిరకాలంలోనే తన గట్టి తన నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించింది. అతి శ్రద్ధతో పనిచేసేది. అజర్ బైజాన్‌లోని ఇతర స్త్రీలకు కూడా యిది తెలిసింది. తాము కూడా గనులలో పనిచేస్తామని వేలకొద్దీ ముందుకొచ్చారు. అందరిలోగట్టి ఉత్తమశ్రేణికి చెందిన ఆపరేటర్‌గా తయారయింది. క్రిందటి సంవత్సరం ఈమె తనకిచ్చిన కోటాకు అదనంగా 1603 టన్నుల నూనె ఉత్పత్తి చేసింది.

అగ్నివర్షం మధ్యగా రైళ్లు

నడిపిన వీరనారి ఎలీనా

ఎలీనా చుక్‌నుక్ బైలోరష్యన్ రిపబ్లిక్కుమంచి పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడింది. యుద్ధానికి ముందు ఎలీనా రైల్వే ఇంజన్‌లో [illegible]

[illegible]

ఉజ్బెక్ రిపబ్లిక్

[illegible]

సంవత్సరాలు 6 గురు పిల్లల తల్లి. కొత్త [illegible] కంలో ఈమె ఉజ్బెకిస్తాన్ [illegible] పార్లమెంటుకు సభ్యురాలు గానే [illegible] ప్లికికి ఉపాధ్యక్షురాలుగాను ఎన్నుకో[illegible]

విప్లవానికి ముందు, పాషా [illegible] రం భూమిపై వ్యవసాయం చేసి [illegible] కాన్ని పోషించేవారు దాని [illegible] రంతో జీవితం గడపవలసి వచ్చింది. విప్లవం వచ్చాక, సోవియట్ ప్రభుత్వం [illegible] కులు దానికి తగినంత భూమి పంచిపెట్టి [illegible] పాషా కుటుంబం సమిష్టి క్షేత్రంలో [illegible] సుఖ జీవనం గడుపుతున్నారు. పాషా [illegible] శ్రద్ధతో కొత్త పద్ధతులవలంబించి వ్యవసాయం చేయసాగింది. ఆ ప్రాంతంలో ప్రత్తి ఎక్కువగా పండుతుంది. పీటి పాదులవల్ల ఇంకా ఎక్కువ పండించవచ్చునని కొందిపాషా. అందుకొక వ్యూహమును తయారు చేసింది. విప్లవులైన [illegible] కాలంలో [illegible] తయారైంది రైతులంతా ఆనందపరవశులయారు. ప్రత్తిపంట 100 కి 25 చొప్పున హెచ్చింది. ఈమె కృషిని మెచ్చి, సోవియటు ప్రభుత్వం "ఆర్డర్ ఆఫ్ లెనిన్" అనే బిరుదు యిచ్చింది

— "మాస్కో న్యూస్"

సోవియట్ స్త్రీ ఔన్నత్యం

- 1700 మంది స్త్రీలు నేడు సోవియట్ పార్లమెంటులోను, వివిధ రిపబ్లిక్ శాసన సభలలోను, సభ్యులుగా ఉన్నారు.
- 2½ లక్షల మంది స్త్రీలు ఇంజనీర్లు గాను, టెక్నీషియన్లు గాను పనిచేస్తున్నారు.
- సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో పనిచేసే స్త్రీలలో 10 లక్షల మంది మెకానిక్కులు గాను, ట్రాక్టర్ డ్రైవర్లుగాను యుద్ధకాలంలో తరిఫీదు పొందారు.
- 1, 19, 789 మంది స్త్రీ సైనికులకు ప్రభుత్వం పేర్కొదగ్గ బిరుదులిచ్చింది.
- ఎక్కువ మంది పిల్లలున్న తల్లులకు 200 కోట్ల రూబుల్స్ ధనం 1945 లో పంచిపెట్టబడింది.

స్వాతంత్ర్యంకోసం తీవ్ర పోరాటానికి బర్మా ప్రజల సంసిద్ధత

[మా విలేఖరి]

"పరాయి ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసి, స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందేవరకు సమిష్ఠ పోరాటాన్ని సాగించడానికి బర్మా ప్రజలు సిద్ధంగా ఉన్నారు" —బర్మా ప్రజల జాతీయ సంస్థ అయిన "ఫాసిస్టు వ్యతిరేక స్వాతంత్ర్య సంఘటన" నాయకులలో ఒకరు ఇటీవల నాతో అన్న మాటలివి.

జపానువారిని దేశంలో నుంచి తరిమి కొట్టిన వెంటనే, తాత్కాలిక జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలని, విదేశీయుల నిర్బంధం ఏమీలేకుండా, సర్వజనీన వయోజన వోటింగు పద్ధతిద్వారా రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభను ఎన్నుకోవాలని, ఈ సభను సర్వ స్వతంత్రాధికారాలు ఉండాలని బర్మా జాతీయ సంస్థ ఆందోళన చేస్తూ వచ్చింది.

ఈ ప్రజా తంత్ర వాంఛను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కాలదన్నింది. సర్ పౌటున్, సర్ హ్టూన్ అంగ్ గ్యా మొదలైన తన తొత్తులను కలుపుకొని ఒక కార్యవర్గాన్ని నిర్మించింది. జపానువారికి ముఖ్య గులాముగా ఉండిన థాకిన్ టున్‌ను కూడా ఈకార్యనిర్వాహకవర్గంలోకి తీసుకున్నారు. యుద్ధ నేరస్థుడుగా ఇతన్ని అరెస్టు చేయవలసిందని జనరల్ మెకార్థర్ మొన్న ఫిబ్రవరిలో ఉత్తరవు చేశారు కూడా. ఈ కార్యనిర్వాహకవర్గంలో రక్షణ, విదేశాంగ, స్వదేశ, ఆర్థికశాఖలు బ్రిటిష్‌వారి చేతుల్లోనే పెట్టారు.

కొన్ని అప్రధాన స్థానాలను తీసుకోమని బర్మా జాతీయ సంస్థను బ్రిటిష్ గవర్నర్ కోరారు. ఆ సూచనను అందుకు నిరాకరించిందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. యుద్ధం మొదటిరోజుల్లో బర్మా ప్రధానిగా ఉంటూ, తరువాత ఫాసిస్టు అనుకూలుడన్న నేరంమీద నిర్బంధంలో ఉంచబడిన యూసాపార్టీ అయిన మ్యోచిట్ పార్టీ ఈ సంస్థలోనుంచి విడిపోయి గవర్నరు కార్యనిర్వాహకవర్గంలో చేరింది.

ప్రజా ప్రతిఘటన

ఈ కార్యనిర్వాహకవర్గం ఏర్పడిన మరునాడే, దీనిని ఖండిస్తూ రంగూన్‌లో 50,000 మంది ప్రజలు బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శన జరిపారు. సర్వాధికారాలుగల తాత్కాలిక ప్రజా ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలని నినాదమిచ్చారు.

సామ్రాజ్యవాద నిరంకుశ విధానంలో పండిపోయిన గవర్నరు డార్మన్‌స్మిత్, ఈ ఆందోళనను లెక్కచేయలేదు. తన ఇష్టం వచ్చినవారిని 50 మందిని నామినేట్‌చేసి శాసనసభ అంటూ ఒకదాని [illegible]

[illegible] నిర్మించారు. ఈ తొత్తులను [illegible] పెట్టుకొని, బ్రిటిష్ పెట్టుబడిదారులకు అధిక లాభాలు చేకూరేవిధంగా బర్మాను పునర్నిర్మించడానికి పూనుకున్నారు.

నిర్బంధవిధానం

స్వాతంత్ర్య ప్రియులైన బర్మా ప్రజలు ఈ కార్యక్రమానికి అడ్డుతగిలారు. ఇక పరాయి సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం, కోరలు మారి ప్రజా శక్తులపై విరుచుకుపడింది. అరకాన్ ప్రజల ప్రియతమ నాయకుడైన యుపిన్‌దాను [illegible] ప్రకటించింది. బర్మా దేశమంతటా విపరీతంగా అరెస్టులు సాగించారు. జపాను పాలనక్రింద, మిత్రరాజ్య అనుకూలురను చంపారని వీరిపై తప్పుడు కేసులు పెట్టారు.

ఆదేసమయంలో బర్మా జాతీయ సంస్థపై ప్రజలలో విముఖత కలిగించాలనే ఎన్నో ఊహలతో విపరీతమైన తప్పుడు ప్రచారం గావించారు.

ఒకవైపు ఈ నిర్బంధవిధానం, మరోవైపు ప్రభుత్వపు అసమర్థత ఫలితంగా ఆర్థిక సంక్షోభం తీవ్రమయేసరికి ఈ రెంటిని ఎదుర్కోడానికి బర్మా జాతీయసంస్థ 'ప్రజా [illegible] ప్రారంభించింది. [illegible] వ్యాపారస్తులను [illegible] ధరలను [illegible] జాతీయోద్యమాన్ని [illegible] అణచివేయడానికి ఈ [illegible] ఆరాయం [illegible]

[illegible] వెంటనే ఈ [illegible] మే 20 నాటికి 60 మంది నాయకులను [illegible] 18 మాసాల వరకు శిక్ష విధించింది.

పోరాటానికి సిద్ధం

మే 8 వ తేదీని [illegible] అనే చిన్న పట్టణంలో, [illegible] అరెస్టుల పట్ల అసమ్మతిని తెలుపుతూ 2000 మంది ప్రజలు శాంతంగా ప్రదర్శన జరిపారు. బ్రిటిష్ సైనికులు వీరిమీద తుపాకులు ప్రేల్చారు. ముగ్గురు చనిపోయారు, 50 మందికి తీవ్రంగా గాయాలు తగిలాయి.

[illegible]

బర్మా జాతీయసంస్థ అధ్యక్షుడు అంగ్‌సాన్ అవతలో ఉపన్యాసిస్తూ ఇలాఅన్నారు: "మా జాతీయవాదులను [illegible] [illegible]

బర్మాలో వయోజన వోటింగుహక్కు

కామన్సులో చర్చ

బర్మాలో వచ్చే సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో ఎన్నికలు జరుగుతాయని, దానికోసం 21 సంవత్సరాలు దాటిన స్త్రీ పురుష లందరికి 67 లక్షల 60 వేలమందికి ఓటుహక్కు ఇస్తూ ఒక చట్టాన్ని పార్లమెంటులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వం పెట్టింది. దీనిపై చర్చ యీ నెల 28 వ తేదీని సాగింది. 18 సంవత్సరాలు దాటిన వారికందరికి ఓటు హక్కు ఉండాలంటూ కార్మిక సభ్యుడు డ్రిబెర్గు ఒక సవరణను ప్రతిపాదించారు. ఓటింగు హక్కును నిర్ణయించడానికి వేసినకమిటీ 18 సంవత్సరాలు దాటిన వారికందరికి ఓటు హక్కు ఇవ్వాలని చెప్పింది. కాని బర్మా గవర్నరుచే నామినేటు చేయబడిన తొత్తు శాసనసభ ఈనిర్ణయాన్ని త్రోసిపుచ్చి, 21 సంవత్సరాలు నిండినవారికే ఓటు హక్కు ఉండాలంటూ సూచించింది. దీని ఆధారంగా తీసుకొని బ్రిటిషు లేబరు ప్రభుత్వం డ్రిబెర్గు సవరణను ఒప్పుకోలేదు. అసలు కారణం, 18 సంవత్సరాల వయస్సువచ్చినవారికి ఓటుఉంటే, మరొక నాలుగు లక్షలమంది యువకులకు ఓటు [illegible] బ్రిటిషు వ్యతిరేక ఉద్యమానికి కేంద్రాలు. అందుచే వీరికి కూడ ఓటులేకుండా చేయాలని చూశారు. కాని కార్మిక సభ్యులంతా దాని తీవ్రంగా విమర్శించి, ఒత్తిడితెచ్చేటప్పటికి, లేబరు ప్రభుత్వం బౌద్ధమత గురువులకు కూడ ఓటింగు హక్కు ఇవ్వడానికి అంగీకరిస్తూ సవరణ చేసింది.

కన్సర్వేటివుల వ్యతిరేకత

బర్మా పై శాసనసభకు 35 సంవత్సరాలు ఉండిదయిన్న వారికే [illegible] హక్కు ఉండాలని కొన్ని [illegible] చేశారు. వీనిని కార్మికసభ్యులు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించారు. వయస్సు తగ్గించాలని, ఓటువున్నవారికే గాక అందరికీ పై శాసనసభకు కూడ [illegible] అవకాశమివ్వాలని వాదించారు. కన్సర్వేటివ్‌పార్టీ [illegible] ఇండియామంత్రులుగానో, ఉపమంత్రులుగానో ఉండి భారతదేశంలో తీవ్ర నిర్బంధాన్ని అమలుజరిపినవారు [illegible] [illegible]

[illegible]

బెదిరింపులకు భయపడం

21 సంవత్సరాల [illegible] గల వారందరికి ఓటు హక్కు ఇచ్చినంత మాత్రాన లాభంలేదు, మాకు [illegible] స్వాతంత్ర్యం కావాలంటూ "బర్మా ప్రజా స్వాతంత్ర్య లీగు" అధ్యక్షుడు అంగ్‌సాన్, కార్యదర్శి థాన్‌టూన్ ఇలా ప్రకటించారు:

"జపాను ఫాసిజానికి వ్యతిరేకంగా మేము పోరాటం సాగించాం. నేడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడు తున్నాం. బర్మా గవర్నరు కార్యనిర్వాహక సభలో కొన్ని స్థానాలను ఆశించి మేము మా ప్రధాన కోర్కెలను వదులుకోము. వెంటనే సర్వాధికారాలు కలిగిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలి. 18 సంవత్సరాలు దాటిన వయోజను లందరూ ఎన్నుకొనిన రాజ్యాంగ నిర్మాణసభను ఏర్పరచాలి. కాని లేబరు ప్రభుత్వంలో బర్మా, ఇండియాలకు మంత్రిగా ఉన్న పెథిక్‌లారెన్సు, మా కోర్కెను నిరాకరిస్తున్నారు. మాపై నిర్బంధ విధానాన్ని తీవ్రతరం చేయడానికి తయారవుతున్నారు. ఈ బలప్రయోగానికి మేము భయపడి వెనుకంజవేయం." అని ప్రకటించారు.

బర్మాలో వివిధ రాజకీయ వర్గాలు

బర్మా జాతీయసంస్థ అయిన "ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రజా సంఘటన"కు అధ్యక్షుడు జనరల్ అంగ్‌సాన్. "బర్మా రక్షణ సేన"కు నాయకుడుగా ఉండి, జాతీయ సంస్థ క్రింద, ఇతడు 1945 లో జపానువారిపై తిరుగుబాటు నడిపారు.

కమ్యూనిస్టు, సోషలిస్టు, ఇతర ప్రజా సంఘాలు, కారెన్, షాన్ మొదలైన మైనారిటీ జాతుల పార్టీలు, కార్మిక, కర్షక, విద్యార్థి సంస్థలు ఇందులో సంఘటితమై ఉన్నాయి. ఈనాడు ఎన్నికలే జరిగినట్లయితే, దీనికి అత్యధిక మెజారిటీ వస్తుందనేది నిర్వివాదాంశం.

●

ఇంకొక రాజకీయ పార్టీ మ్యోచిట్ పార్టీ. దీని నాయకుడు యూసా. బర్మా జాతీయ సంస్థకు పోటీగా మ్యోచిట్ పార్టీని నిలబెట్టాలని [illegible] [illegible]

●

ఇప్పటి బర్మా గవర్నరు సర్ రెజినాల్డ్ డార్మన్‌స్మిత్. [illegible]

ఫిలిప్పైన్స్ అధ్యక్షుని బండారం

ఒకనాడు జపాను ఏజంటు - ఈనాడు అమెరికా బంటు

* ఫిలిప్పైన్సులో మొత్తం 7 వేల దీవులు
* వైశాల్యం 4 వేల చ. మైళ్ళు
* జనసంఖ్య 1 కోటి 80 లక్షలు
* మొత్తం 48 జాతులున్నాయి
* 83 రకాల మాట్లాడుతారు
* 1898 లో స్పెయిను నుండి అమెరికా లాక్కుంది
* 1934 లో స్వాతంత్ర్యం ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు.

జూలై నాల్గవ తేదీన ఫిలిప్పైన్సు స్వతంత్ర ప్రజాస్వామిక రాజ్యంగా ప్రకటించబడు తుంది. ఫిలిప్పైన్సు రాజధాని నగరం, మని లాలో, ఆరోజునే ప్రజాస్వామిక ప్రథమ అధ్యక్షుని పట్టాభిషేక మహోత్సవం జరుగు తుంది.

కాని వాస్తవానికి ఫిలిప్పైన్సుకు నిజమైన స్వాతంత్ర్యం లభించిందా? ఏప్రిల్ నెల [illegible]

[illegible]

ఉస్మాన్ నేషనలిస్టు పార్టీకి చెందిన మరొ [illegible]

[illegible]

జనరల్ మాక్ ఆర్థర్ రోక్సాస్ ఒకడు. మాజీ అధ్యక్షుడు ఓస్మానా మరొకరు. ఓస్మానా ప్రజాస్వామ్యవాదులు ప్రతినిధి. రోక్సాస్‌కు త్వరగా జయించారు. పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక యజమానుల అభ్యర్థి.

రోక్సాస్‌ను బలపరిచేదెవరు?

సాధారణ ప్రజలనుండి వచ్చిన నాయ కుడు కాదు రోక్సాస్. ఫిలిప్పైన్సును స్పెయిన్, జయించిన నాటినుండి (మొదట స్పెయిన్ తర్వాత అమెరికా ఫిలిప్పైన్సును జయించాయి) గ్రామసీమలో పెత్తనం చెలాయిస్తున్న జమీందారీ ముఠాకు చెందినవాడు.

రోక్సాస్ ఒక కోటీశ్వరుడు. జమీందారు. ఇంకేగాదు. ఫిలిప్పైన్సులో వందదార కొట్టులమీద ఏకఛత్రాధిపత్యం తన గుప్పెటలో పెట్టుకొన్న అమెరికా, స్పెయిన్, స్థానిక పెట్టుబడిదార్లకు ముఖ్యనేత.

యుద్ధకాలంలో జపానుకు వ్యతిరేకంగా గెరిల్లా యుద్ధంతో పాటు గ్రామ [illegible]

[illegible]

వీరిద్దరూ రోక్సాస్‌ను దేశద్రోహి అని ఆరోపించారు. పైగా అతనికి సహాయం చేశారు. 1935 ఏప్రిల్‌లో అతనికి ఒక జనరల్‌గా చేసివేశారు. వీళ్ళు రోక్సాస్‌ను గురించి ప్రచారం చేసిన కథ ఇది: అతడు జపాను వాళ్ళతో నాటకమాడి తన దేశాన్ని కాపు కోవాలని ప్రయత్నించాడట; కాని అమెరికా ప్రభుత్వం మేలో ప్రకటించిన, జపాను వ్యతిరేక లిస్టులో నైనా కపీసం ఇతగాడి పేరు లేదు.

[illegible]

రోక్సాస్‌కు విజయం ఎలా లభించింది?

ఫిలిప్పైన్సు మిలటరీ పోలీసులను రైతు [illegible] చేయడానికి వాగా ఉపయోగిస్తున్నారు అమెరికా అధికారులు.

వందలకొలది రైతునాయకులను, గెరిల్లా నాయకులను జైళ్ళలో పెట్టారు. ప్రజాతంత్ర [illegible]

[illegible]

అందుకే, ఫిలిప్పైన్ ప్రజాస్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే - అమెరికా రాజకీయ ఆర్థిక పెత్తనాన్ని తొలగించుకోవాలంటే, ఇంకా ఎన్నో పోరాటాలు సాగించవలసి యుంటుంది.

ఆనాడు జపాను ఏజెంటు! ఈనాడు అమెరికా ఏజెంటు!!

[illegible]

ఫాసిస్టు ఫ్రాంకోను త్వరలో తొలగించుటకు సోవియట్ కృషి

ఫాసిజాన్ని నామరూపాలు మిగలకుండా నాశనం చేయటం మిత్రరాజ్యాల ఆశయాల్లో ఒకటి. ఈ ఆశయాన్ననుసరించి ఫాసిస్టు ఫ్రాంకో ప్రభుత్వం మీద మిత్రరాజ్యసమితి [illegible]

[illegible]

దర్యాప్తు ఫలితంగా స్పష్టమయింది. కాబట్టి ఈ సమస్యను భద్రతా సంఘ కార్యక్రమం లోనే ఉంచాలి. తగిన చర్యను గురించి [illegible]

[illegible]

బ్రిటను, ఆస్ట్రేలియా తీర్మానం విస్తార మయిన, తెలివితక్కువ తీర్మానం అని చెప్పి సోవియటు ప్రతినిధి వీటో వేశారు. చివరకు ఈ సమస్యను, భ.స. కార్యక్రమంలో [illegible]

[illegible]

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గ నిర్మాణము

కమ్యూనిస్టుపార్టీ వైఖరి

ఇటీవల ఎన్నుకోబడిన ఫ్రెంచి ప్రజా పరిషత్తులో మొదటిస్థానం కాథలిక్కు పార్టీది రెండవ స్థానం కమ్యూనిస్టు పార్టీది మూడవ స్థానం సోషలిస్టు పార్టీది.

కొత్త ఫ్రెంచి రాజ్యాంగ నిర్మాణం విషయంలో డిగాల్‌కి కమ్యూనిస్టు సోషలిస్టు పార్టీలకు తగాదా వచ్చినప్పుడు, ప్రజాపరిషత్తు పైని మరొక శాసనసభ ఉండాలి, రిపబ్లిక్కు అధ్యక్షునికి ఎక్కువ అధికారం ఉండాలి, డిగాల్ వాదించారు. కాథలిక్కు పార్టీ అతనిని బలపరచింది. ఈ పద్ధతి ప్రజాస్వామ్యానికి భంగకరమని, ఒక్క ప్రజాపరిషత్తుతో కూడు కున్న రాజ్యాంగమే కావాలని కమ్యూనిస్టు, సోషలిస్టుపార్టీలు వాదించాయి.

మొన్నటి ఎన్నికల అనంతరం మంత్రి వర్గ నిర్మాణ విషయంలో ఫ్రెంచి కమ్యూ నిస్టుపార్టీ వైఖరిని స్పష్టంచేస్తూ పార్టీ కేంద్ర కమిటీ జూన్ 16 వ ఒక తీర్మానం చేసింది. ప్రజాస్వామిక విధానానికి వ్యతిరేకంగా రెండు శాసనసభ లుండాలనే కాథలిక్కు పార్టీ నాయ కత్వంక్రింద కన్నా, సోషలిస్టుపార్టీ నాయ కత్వంక్రిందనే మూడుపార్టీల మంత్రివర్గం ఏర్పడడం మంచిదని ఈ తీర్మానం తెలి పింది. కాని, ఈ విధంగా ప్రభుత్వానికి నాయకత్వం వహించడానికి సోషలిస్టుపార్టీ నిరాకరించింది.

కేంద్రకమిటీ సమావేశంలో మాట్లాడుతూ పార్టీ నాయకుడు మారిస్ థోరే సోషలిస్టుల వైఖరిని [illegible]

[illegible]

వేద్దామంటే ఇప్పుడూ నిరాకరిస్తున్నారు. వీరి వైఖరి చాల విచిత్రంగా ఉంది.

"కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు, ఐక్యమ త్యంతో ఉంటేనే జయించగలరు: లేకపోతే యారంటే దుర్గతి తప్పదు" అని హెచ్చరిం చారు.

మంత్రివర్గం

తరువాత ప్రధాని పదవికి జరిగిన ఎన్ని కల్లో కాథలిక్కుపార్టీ నాయకుడు బిడాల్ ఎన్నుకోబడ్డారు. ఈ ఓటింగులో కమ్యూ నిస్టులు, మరికొంతమంది ఓటు వారు పాల్గొనలేదు.

కమ్యూనిస్టులు కొన్ని షరతులమీద బిడాల్ నాయకత్వం క్రింద మంత్రివర్గంలో పాల్గొన డాని కంగీకరించారు.

అన్ని పరిశ్రమల్లోను జీతాలను, పెన్షనులు పెంచాలని, ధరలను అరికట్టాలని, ఉత్పత్తి హెచ్చించాలని, ధరల కంట్రోలు ఉంచి వ్యక్తిగత వ్యాపారానికి అవకాశ మివ్వాలని కమ్యూనిస్టుపార్టీ కోరింది. ప్రభుత్వఖర్చులను తగ్గించాలని కోరింది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ జీతాలను మాటికి 25 వంతులు పెంచాలనికోరింది. బిడాల్ మాటికి 15 వంతులు పెంచడానికి అంగీకరించి, ధరలు పెరగకుండా కంట్రోలుచేస్తామన్నారు. కుటుంబ అలవెన్సు, జీవిత భ్రమాల అల వెన్సులు పెంచుతామన్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఒప్పుకుంది.

తరువాత మంత్రివర్గ నిర్మాణం జరిగింది. మొత్తం 24 గురు మంత్రులు. వీరిలో 9 మంది కాథలిక్కులు, 7 గురు కమ్యూనిస్టులు, 6 గురు సోషలిస్టులు. బిడాల్ ప్రధాని, విదే శాంగమంత్రికూడా. కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయ కుడు మారిస్‌థోరే, సోషలిస్టుపార్టీ నాయ కుడు గూయిన్ ఉపప్రధానులు. ఆయుధ, కార్మిక, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి, ఆరోగ్య, పునర్నిర్మాణ, మాజీ సైనికుల యుద్ధంలో నష్టపడిన వారి సౌకర్యాల శాఖ లకు కమ్యూనిస్టులు నియమింపబడ్డారు.

ఒకే శాసనసభతో కూడుకున్న రాజ్యాంగ నిర్మాణం కోసమూ, ఇంకా ఎక్కువ ఆర్థిక సాంఘిక హక్కులకోసమూ, కార్మిక వర్గా నికి వర్గ జనిత వోటింగు హక్కుకోసమూ, [illegible]

[illegible]

ట్రీస్టి, ఇటలీ వలసదేశాల సమస్యపై ప్రతిష్టంభన

విదేశాంగ మంత్రుల సభలో బైరన్సు శాంతి విచ్ఛిన్న ధోరణి

పారిస్‌లో జూన్ 15 వ తేదీనుండి తిరిగి విదేశాంగ మంత్రులసభ ప్రారంభమయింది. అనేక చిన్న చిన్న సమస్యలపై అంగీకారం కుదిరినా, ఇటలీ సంధిపత్రంలో ముఖ్య అంశమయిన ట్రీస్టి విషయంలో ఒడంబడిక కుదరలేదు.

ట్రీస్టిసమస్య

మాలటోవ్ క్రొత్త ప్రతిపాదనలు

21 వ తేదీన ట్రీస్టి సమస్య చర్చకు వచ్చింది. ఫ్రెంచి విదేశాంగమంత్రి బిడాల్, ట్రీస్టిని అంతర్జాతీయకరణం చేయాలని సూచించారు. దీనికి మాలటోవ్ అంగీ కరించలేదు.

దీనికి అగ్రహించెంది, అమెరికా విదేశాంగమంత్రి బైరన్సు, 23వ తేదీన ఒక ప్రతిపాదన పెట్టారు. జూలై 15 వ తేదీలోగా శాంతి మహాసభను పిలవాలని పట్టుబట్టారు. ఇటలీ మొదలయిన అయిదు దేశాలతో సంధి పత్రాల విషయమై ఒక నిర్ణయానికి [illegible]

[illegible]

(2) మాలటోవ్ మరొకసూచన చేశారు. ఈ రెండవ సూచనకంటె ఇంక తాము చేయ గలిగినదిలేదని మాలటోవ్ అన్నారు. అది:

ట్రీస్టిని స్వపరిపాలనాధికారంగల (అటాన మస్) జిల్లాగా మార్చి, దానిని యుగోస్లావ్ ఇటలీల సంయుక్త యాజమాన్యంక్రింద ఉంచాలి. వయోజన వోటింగు పద్ధతిని శాసన సభకు ఎన్నికలు జరగాలి, ఒక యుగోస్లావ్ గవర్నర్, ఒక ఇటాలియన్ గవర్నరు దీనికి అధికారులుగా ఉంటారు.

ట్రీస్టిని ఇటలీకి ఇచ్చివేస్తే సంధిపత్రంపై సంతకం చేయనని టిటో, యుగోస్లావియాకు ఇచ్చివేస్తే సంతకం చేయనని గాస్పెరీ (ఇటలీ ప్రధాని) అన్నారు. అందుచేతనే రెండుదేశాల క్షేమానికి భంగం రాని పద్ధతిని మాలటోవ్ తన సూచనలు చేశారు.

ఇటలీ మాజీ శత్రుదేశం. యుగోస్లా వియా మొదటినుండి మిత్రరాజ్యాల తరఫున యుద్ధం చేసింది. ఈ విషయం గుర్తుంచుకో వాలని మాలటోవ్ అన్నారు. ఫ్రెంచి విదే శాంగమంత్రి సూచనలు, చాల అస్పష్టంగా వున్నాయని, యుగోస్లావియా న్యాయమైన కోర్కెలను అవి సంతృప్తిపరచడంలేదని, మాలటోవ్ అన్నారు.

మాలటోవ్ సూచనలను బెవిన్, బైరన్సు ఇద్దరూ వ్యతిరేకించారు.

బైరన్సు ట్రీస్టి సమస్యపై శాంతి మహా సభలో 21 దేశాల అభిప్రాయాన్ని తీసుకోవా లన్నారు.

ఫ్రెంచి సూచనను బలపడుచుటద్వారా తాము (బ్రిటన్ అమెరికాలు) రాజీకి యత్నం [illegible]

[illegible]

చిలికలు వస్తాయని మాలటోవ్ అన్నారు.

చివరిదశలో, మాలటోవ్ ఇలా అన్నారు: "మేం రాజీకోసం ఎంతో దిగివచ్చాం. కాని అలాంటి సుముఖతను ఇతర అగ్ర దేశాలు చూపడములేదు."

ట్రీస్టిని యుగోస్లావియాకే అప్పగించాలి

జకోస్లొవేకియా విజ్ఞప్తి

ట్రీస్టిని యుగోస్లావియాకే ఇచ్చివేయవల సిందని కోరుతూ, యుగోస్లావియా ప్రభుత్వం విదేశాంగ మంత్రులకు ఒక మెమోరాండం పంపింది.

"అలా ఈయడంవల్ల, మధ్య యూరప్ లోని దేశాలన్నిటికి వర్తక విషయంలోను, రాకపోకల విషయంలోను, ఎక్కువ లాభం కల్గుతుంది." అని ఆ మెమోరాండంలో తెలుపబడింది.

ఈవిషయాన్ని ప్రేగ్ రేడియో 28 వ తేదీన తెలియచేసింది.

ఇటలీ వలసదేశాల సమస్య

ఇటలీ వలసరాజ్యాలవిషయంలో అంతిమ పరిష్కారంచేసే మార్గాన్ని ఆలోచించడానికై, అగ్రరాజ్య విదేశాంగమంత్రులకు ఒక సంవ త్సరం వ్యవధి ఇవ్వవలెనంటూ, బైరన్సు [illegible]

[illegible]

ఇటలీ రాజుల కీలుబొమ్మయిన పైశాసనసభ రద్దు

రాజుల నరిపాలను అంతమొందించి ఇటలీ ప్రజాస్వామిక మార్గాన పెద్ద అడుగు ముందుకు వేసింది. పెరుగు రాజుల, మన్నే లిని, ప్రజలను అణచిపెట్టడానికి ఒక సాధ నంగా ఉపయోగించుకున్న సెనేటు (పైశాసనసభ) ను ఇటలీ ప్రభుత్వం మొన్న 23 వ తేదీన రద్దుచేసింది.

ఈ పై శాసనసభ 1848 రాజ్యాంగంతో ఏర్పడింది. [illegible]

[illegible]

మొన్న ఎన్నుకోబడిన ఇటలీ ప్రజాపరి షత్తులో క్రిస్టియన్ డెమాక్రటిక్ పార్టీకి 207 స్థానాలు, సోషలిస్టుపార్టీకి 115, కమ్యూనిస్టు పార్టీకి 104 స్థానాలు వచ్చాయి. ఇతర పార్టీ ప్రతినిధులతో కలిపి మొత్తం 556 స్థానాలు.

ఈ ప్రజాపరిషత్తుకు అధ్యక్షుని ఎన్నిక జూన్ 25 న జరిగింది. సోషలిస్టుపార్టీలో మితవాదవర్గానికి చెందిన గ్యూసెప్పిసారగాట 401 వోట్లతో ఎన్నుకోబడ్డారు. సారగాట కమ్యూనిస్టులతో కలిసిపనిచేయడానికి వ్యతిరేకి.

28 వ తేదీన ఇటలీ ప్రభుత్వ అధ్యక్షుని (ప్రధాని) ఎన్నిక జరిగింది. ఎన్రికో నికోలా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఇతను పార్లమెంటు అధ్యక్షునిగా ఉండేవారు. [illegible]

[illegible]

సోవియటు సూచన కంగీకరిస్తే, మిత్ర రాజ్యాల సమిష్టి ధర్మకర్తృత్వానికి అంగీక రించవల్సి అవుతుందని బ్రిటిష్ ప్రతినిధి అన్నారు. నాల్గు అగ్రరాజ్యాలకు నామక పరిపాలనాధికారహక్కు మాత్రం ఉండేటట్లయితే తాము అంగీకరిస్తామని ఇతడన్నాడు. ఇంతకు ముందు ఫ్రాన్సుచేసిన సూచనకూడా ఇలాగే వుంది. నాల్గు రాజ్యాల కంట్రోల్ "చిహ్నప్రాయం" గా మాత్రం ఉండాలని అన్నారు. దీనికి, బ్రిటన్ మాత్రం ఏమీ లేదు. అంటే నిజమైన అధి కారం అగ్రరాజ్యాల కమిషన్‌కు ఉండనవ సరం లేదని, వాళ్ళ అభిప్రాయం.

బైరన్సు శాంతి విచ్ఛిన్న ధోరణి

అగ్రరాజ్యాలలో ఏకాభిప్రాయం కుదరక పోయినా, శాంతిమహాసభ పెంటనే జరపా లని బైరన్సు కోరుతున్నారు. ఈ విషయం అలో ఇటో తేల్చుతూ ఒక తీర్మానం చేయ వలసిందని 28 వ తేదీన కోరుతావని బైరన్సు తెలుపుతారు.

[illegible]

దేశాన్ని పీనుగులపెంటచెయ్యడానికిప్లాను

సామ్రాజ్యవాదీశులూ సేవ్యమూ చేస్తున్న పాతాళహోమం

భారత సర్వ సైన్యాధ్యక్షుడు ఫీల్డ్ మార్షల్ సర్ క్లాడ్ ఆక్‌నెలెక్ యీమధ్య "హిందుస్థాన్ టైమ్సు" (బిర్లా పత్రిక) విలేఖరితో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్పారు. "సుప్రసిద్ధుడైన బిటిష్ సైనికుడు" అని అతన్ని ప్రశంసిస్తూ "హిందూస్థాన్‌టైమ్సు" ఈ ప్రసంగాన్ని ప్రకటించింది.

శాంతమూ, సహృద్భావమూ

సర్వసైన్యాధ్యక్షుడు భారత ప్రజల్లో మాటికి 85 మంది శాంతియుతమైన పరిష్కారాన్నే కోరుతున్నారన్నారు. భారత సమస్యను పరిష్కరించేటప్పుడు "శాంతమూ, సుహృద్భావమూ" కావాలన్నారు.

సర్వసైన్యాధ్యక్షుడు చెప్పిన మైమాటల్లో పొరపాటేమీలేదు. అందరూ ఆమోదించవలసిందే. "శాంతియుతమూ సుహృద్భావమూ కావాలి." కాని ఈయన ఆధిపత్యంక్రింద ఎటువంటి చేతలు జరుగుతున్నాయో చూడండి.

● బొంబాయిలో వచ్చే "తిరుగుబాటు"ను అణచివెయ్యడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక కొత్త మిలిటరీప్లాను తయారుచెయ్యబడింది. దీని ననుసరించే సైనికాళ్ళ, నౌకాళ్ళ, వైమానికాళ్ళ పరస్పరం సహకరించుకుంటాయి ("తిరుగుబాటు"ను అణచివెయ్యడానికి!!!)

● ఈ కొత్త మిలిటరీ ప్లానును పరీక్షించడానికి బొంబాయిలో మే 28 న యీ మూడుశాఖలు కవాతుచేశాయి.

● రమ్మని పిలిచిన తక్షణమే వచ్చి బొంబాయి ఎలెక్ట్రిక్‌పవర్ స్టేషన్ నడపడంకోసం (సమ్మెలను భగ్నంచేయడానికి) బ్రిటిష్ సార్జంట్లను యీ మధ్యనే తర్ఫీదుచేశారు.

● శాంతికాలంలో యెంతమాత్రం అవసరం కానంత అధికంగా మానెకొని సైనికాధికారులు విలవచేస్తున్నారు.

● కలకత్తాలోని డాల్మియా అల్లెన్‌బెరీ మోటార్‌వర్క్సులో మిలిటరీ ఉపయోగానికి ఒక ప్రత్యేకమైన వాన్ తయారుచేస్తున్నారు. ఈ వాన్‌లో చుట్టూ కన్నాలుంటాయి. వాటిద్వారా రైఫిల్సు తుపాకులు పెట్టి కాల్చడానికి.

● కలకత్తాలో మేనెల మూడో వారంలో చాలఎక్కువగా మందుగుండు సామగ్రి కొన్నారు.

"చేపల కోసం"

ఈమధ్యనే నవనగరమహారాజా 20 డకోటా రవాణావిమానాలు కొన్నారు. వాటిని నడపడానికి ఒకొక్క దానికి ఒకొక్క తెల్లవైమానికుని నియమించారు. వెనకటికి ఒకబుద్ధిమంతుడు కాడిపెట్టిఎందుకెక్కావురా అంటే దూడకు గడ్డి కోసుకోవడానికని సమాధానంచెప్పాడట! అలాగనే యీ యిరవై విమానాలు ఎందుకయ్యా అనిఅడిగితే, చేపలురవాణాచెయ్యడానికని సమాధానం చెప్పుతున్నారు.

నైజాంకూడా

ఇదేవిధంగా యుద్ధానుభవంగల రెండు వైమానికదళాల్ని హైద్రాబాదు సంస్థానం పోషిస్తూవుంది. ఇవికూడా "చేపలకోసమే" కాబోలు!

ఇంకేకాదు. హైద్రాబాదు సంస్థాన సైన్యదళం తర్ఫీదుపొంది యుద్ధానుభవంగల లక్షమంది సైనికులున్నారు. ఈ సైన్యాన్ని తగ్గించంలేదని యీమధ్యనే నైజాం ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ సైన్యంకూడా "చేపలకోసమే" కాబోలు! ఇదేవిధంగా నైజాంప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన రెండుఆయుధాల ఫ్యాక్టరీలు నడుపుతూవుంది. "చేపలకోసం"!

ప్రభువుల ఆజ్ఞానుసారం

తమ ప్రభువులైన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల ఆజ్ఞానుసారంగానే, స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరులు యీ యుద్ధ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. సంస్థానప్రజాఉద్యమం అణచివెయ్యాలి. సంస్థానాధీశ్వరులూ వారి ప్రభువులైన బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులూ భారతదేశాన్ని ఆచంద్రతారార్కంగా ఏలుబడిలో వుంచుకోవాలి. యిది దీనిఅంతరార్థం! చేపలకోసం కాదు.

Edited, Printed & Published by Katragadda Rajagopala Rao at the Prajasakti Press Moghalrajapuram Bezwada
Consulting Editor: M. Chandrasekhara Rao

END OF ISSUE